

Slap

Godina XII / broj 12 / svibanj 2013.

Tršlja

TEMA BROJA

Eko — etno moda
Upoznajmo 'Miljenka i Dobrilu'
'Zvono' u srcu naše škole

AKTUALNO

3 Uvodnik

4 Neki novi klinci

6 Generacija koja odlazi

9 Veliko srce naše škole

13 Zeleno, volim te, zeleno

18 Put putujem

20 U zdravom tijelu...

22 U slobodno vrijeme

25 Vrijediš koliko jezika govorиш

27 Svijet medija

29 I mi stvaramo

38 Oni su naš ponos

40 Bilo kuda, Split 3 svuda

48 Zabavni kutak

Osnovna škola Split 3
Bruna Bušića 6, Split
461—317

OSNIVAČ I IZDAVAČ

Zdravko Delaš

ZA IZDAVAČA

Anita Goleš
Barbara Donkov-Zorčić

VODITELJICE NOVINARSKE GRUPE I GLAVNE UREDNICE

Katarina Piveta-Vidučić
Maja Ćurković
Neda Lelas

LEKTORICE

Ilonka Poljak

LIKOVNA UREDNICA

Novinarska grupa i nastavnici

FOTOGRAFIJE

Luka Vujić / 6.c

AUTOR NASLOVNICE

Petra Stupalo / 6.a
Katarina Popović / 6.a
Roko Trivković / 8.b
Lana Lučić / 8.b
Darka Kulić / 8.b
Ivana Vujević / 8.c
Iva Ljubičić / 8.c
Mario Mehuljić / 8.c
Bruna Burazer / 8.c
Petra Puljić / 8.c

DJEĆE UREDNIŠTVO

Agilo (Agilna tvrtka d.o.o)

GRAFIČKO OBLIKOVANJE

Uvodnik

Dragi naši,

došli smo do kraja još jedne školske godine. Osmašima je sigurno najteže jer znanje koje su *klesali* osam godina u rujnu odnose u neku *odrasliju* školu. Sada odlaze i nastavljaju pustolovinu svoga života. Očekuju nas ljetni praznici koji će biti prekratki (kao i uvijek). Stoga, provedite ih što bezbrižnije! Odmarajte se, odmarajte i odmarajte! Sakupite snagu za nove pobjede. Ipak ćete biti godinu stariji, godinu zrelijiji pa će se i od vas više očekivati. Ugodno ljeto želimo!

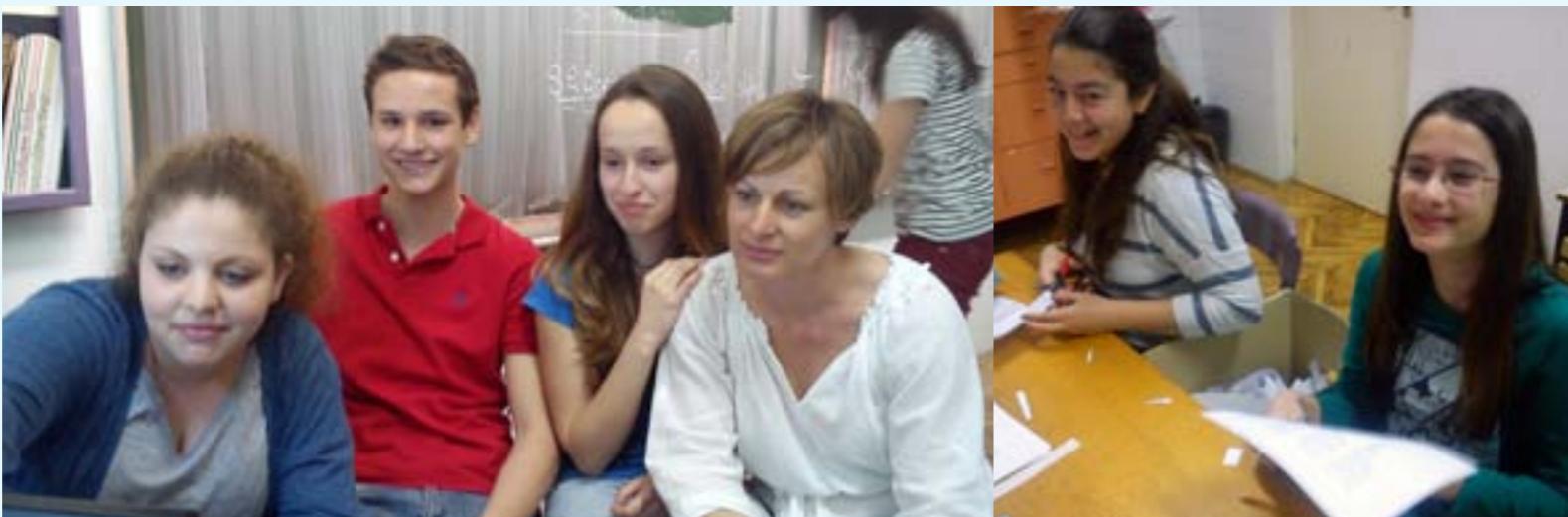
Vaše mlađe uredništvo

Sva naša nastojanja da vam podmetnemo školski list prepun sasvim običnih rubrika i tekstova pala su u vodu kad nas je preplavila lavina ideja i uradaka, s ponosom kažemo, našeg „mlađeg“ uredništva. Možda se među nekim od ovih imena kriju i budući vrsni novinari!

Zahvaljujemo i pokretačima tradicije *Slapa* čije su nam ideje bile vodilje u realizaciji ovog zahtjevnog projekta.

„Teče, teče, teče jedan slap...“, Dobriša Cesarić
„...njega čini i vaša kap!“

Starije uredništvo

Cijenjeni gospodine ravnatelju!

Ja sam Lucija Rogošić učenica 4.e razreda. Tri godine sam bila u cijelodnevnom boravku. Bilo mi je lijepo. Potvrđuju bih sve radnike škole što su bili jako dobri prema nama. Naše učiteljice koje su vasporedale s nama, bili nam je vrlo teško. Čitatelice koje su prouzročile našu neugodniju stvari. Knjižničarka koja je bila stotpija s nama. Domare koji nam je popravljao naše police i spavao naše lopte. Tetka Teta Živa koja nam je kopirala listice i kuharice koje su buhale ukusna i redova jela. Jako mi se svrsta naša dvorana. Lijepo mi je bilo idemo na velete. Zahvaljujem se drago što ponedjeljkom bismo radio emisiju i što su postavljeni razlovi slog naše sigurnosti. Jedva sam ekspoziciju. Meni se kao i većini djece i odraslih ne svrstaju grafiti po školi. Zahvaljujem bih voleb da se stave nove klape i stolice jer stariji razredi stalno po njima sastaju i bijele žuve. Voljeb bih da se obložiti razbori u učionjima i da se u knjižnicu dona još knjiga. Radujemo se školskoj ekspoziciji, matjecanjima i turnenskim aktivnostima te humanitarnim aktivnjama!

*J. postovovanjem
Lucija Rogošić
4.e*

Neki novi klinci

Zbogom vrtiću, evo me, školo!

Nakon dugog iščekivanja, naši uzbudeni prvaši, u pratnji ništa manje uzbudjenih roditelja, došli su prvi put u školu. S puno nestrpljenja odgledali su priredbu dobrodošlice koju smo i ove godine za njih pripremili. Već idućeg dana školske hodnike ispunile su pomno birane šarene školske torbe, a školsko dvorište veseli žamor jedne nove generacije.

Katarina Popović / 6. a

Prvašiću, ostavljam ti svoju klupu

U ovim klupama sam, kao i svi moji prijatelji, odrasla te proživjela bezbroj lijepih, ali i nekih manje lijepih trenutaka. U tim sam klupama upoznala mnoštvo nezaboravnih osoba koje su ušle u moj život i zauvijek ga promijenile. Ove ču klupe u srcu nositi cijeli život i sjećati se prekrasnih trenutaka proživljenih u njima.

Uskoro ih, nažalost, napuštam i sjedam u one srednjoškolske klupe. Ne znam što mi nose, ali želim tebe, prvašiću, upoznati s nekim pravilima koja sam sastavila poučena vlastitim iskustvom, kako bi ti vrijeme koje ćeš provesti u njima (a bit će ga dosta), bilo što ugodnije i ostalo ti u što ljepšem sjećanju.

Prvo i najvažnije, imaj na umu da nisi ni prvi, a ni zadnji koji prolazi kroz izazove školskoga života. Svi smo mi to uspješno prošli, zašto ne bi i ti?!

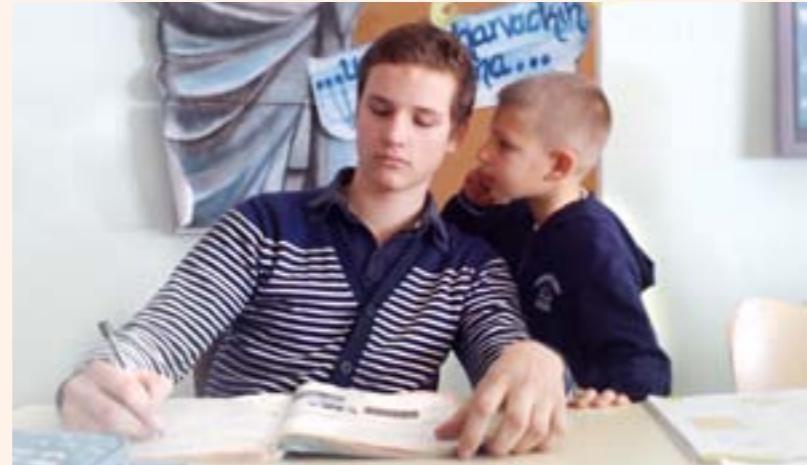
Drugo, ali ne manje važno—osnovnu školu nećeš pamtitи samo po ocjenama, već prvenstveno po prijateljima i različitim dogodovštinama pa se trebaš potruditi držati ravnotežu između učenja i zabave, druženja.

Ponekad se odvaži na nekakvu manju, šaljivu nepodopštinu, jer, vjeruj mi, takva sjećanja su najslada.

Osim toga, važno je da prihvatiš činjenicu da razred mora funkcionirati kao cjelina, a ne kao dvadeset pojedinaca. Dakle, ponekad treba biti spreman i na manju žrtvu za dobrobit razreda, a samim time i tebe kao njegova člana.

Što se tiče učenja i drugih ozbiljnih tema, mislim da si dobio već bezbroj uputa od onih iskusnjih od mene. I ti su savjeti jako važni pa vjerujem da ćeš i jedne i druge rado saslušati te ih za osam godina predati nekim novim klincima.

Petra Pulić / 8.c

Prvi dani u školi

Je li ti teško sjediti 45 minuta?

- Ne, ali nekad mi dosadi. *Lara Seferović / 1.d*
- Ne, zato što uvijek nešto radimo i zabavno mi je učiti jer želim naučiti nešto novo. *Luka Kokeza / 1.c*

Opiši svoju učiteljicu!

- Moja učiteljica Danijela je pametna i lijepa. Sviđa mi se kako nam sve objašnjava kroz igru. *Fabijan Šarić / 1.e*
- Moja učiteljica je lijepa, draga, pametna, i ima plavu kosu. *Ivor Mamula / 1.b*

Koliko dnevno učiš i oduzima li ti to puno vremena za igru?

- Učim najviše 4 sata, to mi ne oduzima puno vremena pa se uvijek družim s prijateljima i igram nogomet. *Marin Radić / 1.a*
- Ja baš i ne učim, nego najviše pišem domaći uradak, a kako sam jako brz, stignem se i poigrati. *Temai Lončar / 1.d*

Što bi htio/htjela postati u budućnosti?

- Časna sestra jer su dobre i ljubazne. Željela bih se moliti kao one. *Leticija Tošić / 1.c*
- Htjela bih postati veterinarica jer jako volim životinje, a imam psa i dvije ptice. *Tonka Ordulja / 1.e*

Što bi htio/htjela promijeniti u školi?

- Da imamo park umjesto igrališta i da mi oboje učionicu u rozo. *Ani Prančović / 1.b*
- Sve mi se sviđa, ne bih ništa mijenjao, možda samo da dobijemo nove ploče. *Karlo Kosor / 1.b*

Karla Raguž, Marta Mamić, Anja Tudor / 6.b

Ivo — razredni lutak

1.e razred po nečemu je osobit. Osim što su cijeli dan u školi i imaju dvije učiteljice, s njima vrijeme provodi i lutak Ivo. Kako bismo saznali tko je Ivo, posjetili smo njegovu veselu družinu. Tijekom cijelog razgovora Ivo nas je znatiželjno promatrao iz svoga kutka. Da, on ima i svoje mjesto!

Kako je Ivo došao u vaš razred?

Ivo je već prošlu generaciju pomagao učiteljici Elzi u podučavanju djece i postao njihov prijatelj. Htio je Ivo za njima i u viši razred, ali onda je upoznao prvaše i odlučio ostati s njima jer toliko toga moraju naučiti, a on im u tome pomaže.

Zašto je Ivo među vama?

Ivo je simbol prijateljstva. Kada se posvađamo, Ivine nevine oči nas uvijek pomire. On nam pruža sigurnost i opuštenost kakvu imamo kući. On je s nama u razredu cijeli radni tjedan, a svaki vikend drugi ga učenik ponese kući. Na taj način Ivo ne pripada nikome posebno, već svima nama. Tu Ivo sudjeluje u našim aktivnostima s obitelji, ali nam pomaže i u učenju. Kada nam je nešto teško, pogledamo u njega i sjetimo se naših prijatelja i učiteljica i odmah nam bude lakše.

Pitali smo i učiteljice Elzu i Danijelu nešto o Ivi jer one su ipak njegovi tvorci. Koja je Ivina uloga u pedagoškom radu s djecom?

On stimulira djecu na rad, na pisanje pismenih vježbi; kada im se mora uputiti neka kritika ili opomena, ona zvuči blaže iz Ivinih usta. Možda je najvažnije da on uči djecu važnim životnim lekcijama—dijeljenju, zajedništvu i prijateljstvu.

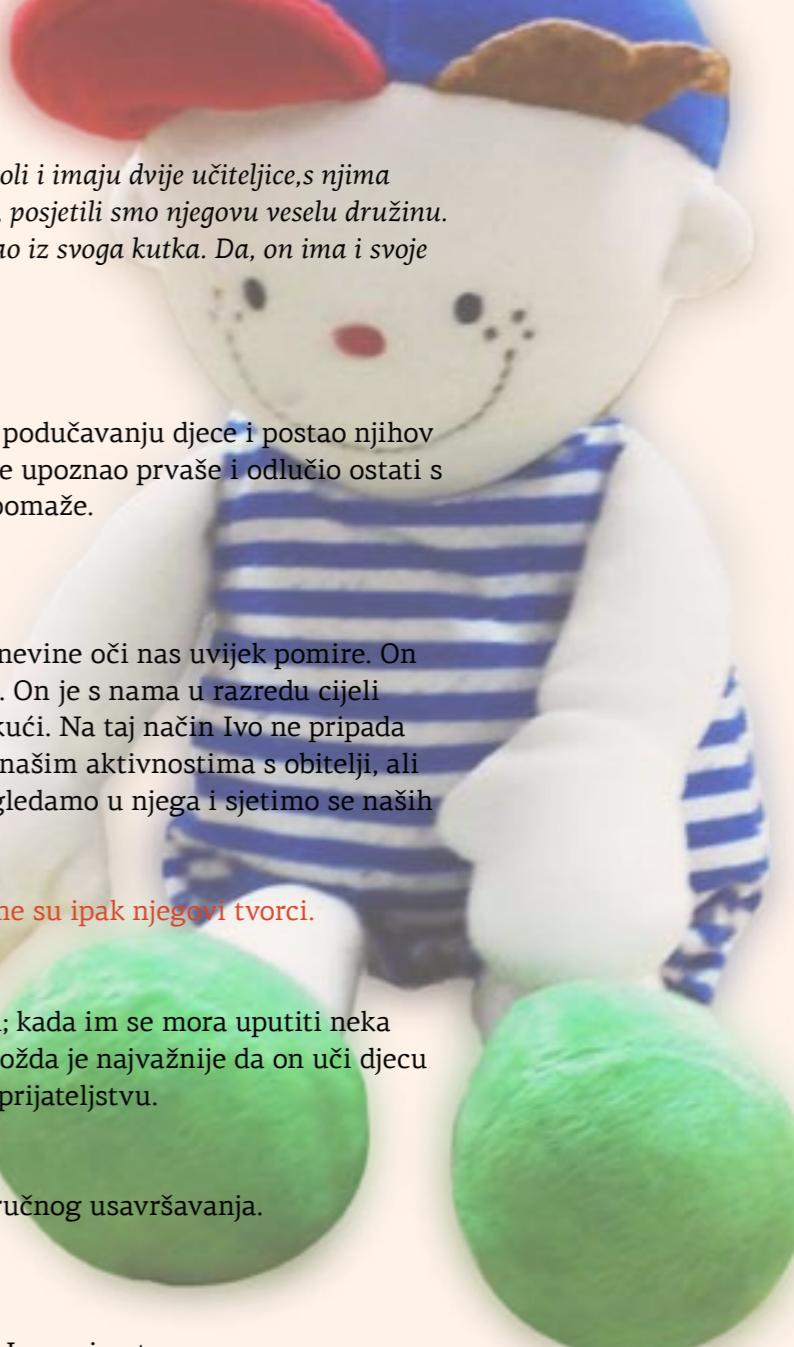
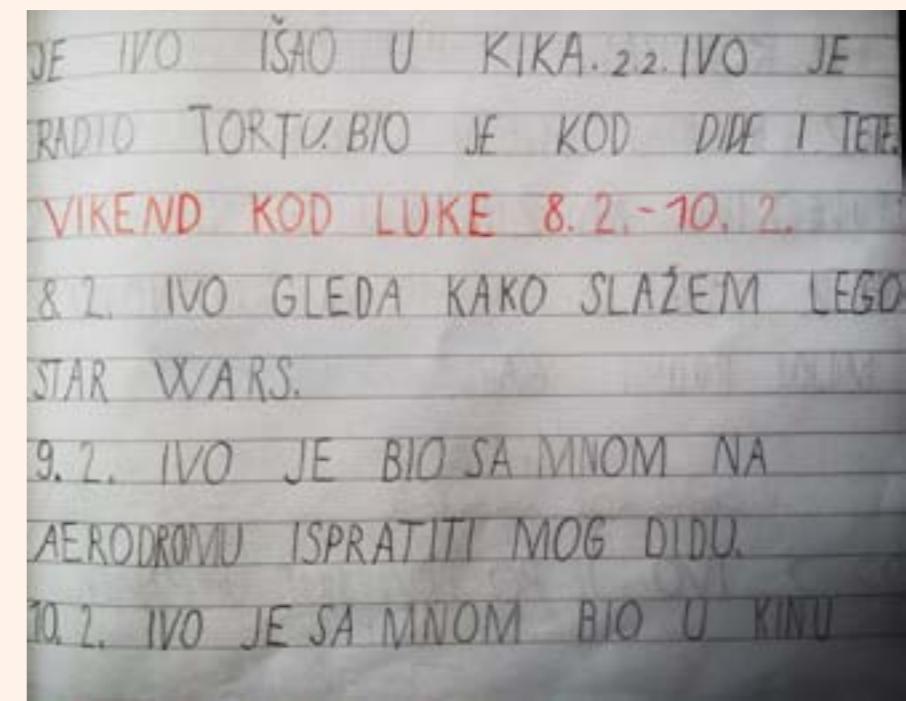
Gdje je Ivo kao ideja rođen?

Na seminaru za učitelje Korak po korak, a u okviru stručnog usavršavanja.

Dobijete li i vi vaš vikend s Ivom?

Još nismo došle na red, ali voljele bismo jer je i nama Ivo prirastao srcu.

Petra Stupalo i Katarina Popović / 6.a

Generacija koja odlazi

Ekskurzija

Dnevnik jedne osmašice

1.dan

Letim po kući kao muha bez glave, na sve strane. Nisam ni pomislila da je pakiranje kovčega tako naporno. Ali, sva nerviranja i brige prestanu u trenu kada se sjetim da sutra započinju četiri najbolja dana koja će pamtiti cijeli život—ekskurzija. 22 sata, kovčeg je spremam, a ja još nisam u krevetu. Brzo na spavanje, sutra je *onaj* dan!

2.dan

07:00, napokon! Okupljanje na autobusnoj stanici. Osmjesi na našim licima od uha do uha. Pjesma je već počela! Polazak autobusa sve nam je učinio stvarnim. Cerovačke pećine—prva destinacija. Svi smrznuti, pomalo zastrašeni, neki s razbijenim glavama, lagano u grupi šećemo pećinom. Smiljan, rodno selo Nikole Tesle... Odlazak u hotel, smještaj, večera. Ono najbolje tek slijedi—luda večer u disku. Bilo bi vrijeme da se počnem spremati! Nakon zabave u disku, svi već umorni, smjestili smo se u svoje sobe. Naravno, ne bi to bila ekskurzija da nema malo šetnjice po tuđim sobama. Ubrzo, svi smo u dubokom snu.

3. dan

07:00, rano ustajanje—odlazak u Varaždin. Obilazak grada, posjet tvornici Vindija. Ručak u obližnjem mjestu, ali naiščekivaniji dio tek čeka. Povratak natrag u hotel i poslijepodnevno kupanje na bazenima! Nakon opuštanja u bazenima, večera i priprema za disk. Ove nam je večeri cilj zabaviti se najbolje što možemo! Upravo tako je i bilo, naše razrednice, ali ni mi sami, nismo se nadali ovako dobroj zabavi u disku, cijelu večer nismo prestali plesati! Kratko druženje po sobama i brzo na spavanje—bile su to naivne riječi naših razrednica...

4. dan

Ponovno rano ustajanje, doručak i odlazak u dvorac Trakošćan i grad Krapinu. Šećući dvorcem, primjećujemo mnogo zanimljivih starinskih predmeta, zadivljeni smo njima... Krapina—Muzej neandertalaca. Usprkos lošem vremenu, uživamo u razgledavanju naših predaka... Ručak, igre na bazenima, večera, zabava u disku i spavanje!

4.dan

Grad Zagreb—Tehnički muzej, planetarij i Zološki vrt. Sve što je lijepo, kratko traje! Tako je, na našu veliku žalost, došao kraj ekskurzije. Iako smo nešto naučili, najbitnije od svega je da smo sa sobom ponijeli mnogo posebnih uspomena koje ćemo zauvijek pamtitи. Auto-put nas čeka, povratak u Split. Sutradan, u školskim klupama, samo se čuju priče o doživljajima prethodnih dana. S jedne strane, žalosni smo što je ekskurzija završila, s druge smo sretni jer je u našim srcima još jedna draga uspomena!

Bruna Burazer / 8.c

Dnevnik jedne razrednice

1.dan

Popis učenika? Brojevi telefona roditelja? Udobna obuća i topla odjeća? Pidžama (nadam se spavanju)? Lijekovi...i lijekovi? Strpljenje? Još jedna ekskurzija! Snom se treba *naoružati*, a spavati ne mogu. Spavat ću—kad se vratim!

2.dan

Mali autobus i 25 mojih pačića. Mašem roditeljima, smijemo se kiselo- i roditelji i ja. Pačići i ne mašu. Već se ludo zabavljaju. Pjevaju - to je moj 8.b.

Cerovačke pećine - 6 smrznutih i jedna pod temperaturom. Dobro sam prošla. U drugoj grupi jedna glava razbila stalagmit. Ozljeda nije opasna, ali, ako je ovako počelo...

Smiljan - priroda kao iz bajke, putem hvatamo žabice (Ana, jednu sliku, molim!), rodna kuća svjetski poznatog genijalca, dokumentarni film o Tesli (a oni gladni i dosadno im), parkić sa spravama izmišljenima baš za četrnaestogodišnjake. Krećemo dalje, nikako ih pokupiti po parkiću. Ipak su još uvijek djeca!

Tuheljske toplice - napokon! Vrijeme nam bježi! Ključevi soba, narukvice za bazene, disk, večera, vodič nam daje 10 minuta za raspremanje. Ritam mi je prebrz, priznajem. Odmor tek u disku? Moguće je!!! Osmjesi na licima. Glazba nove generacije.

00:00—S diskom je gotovo, nitko se ne buni. Umorni su, nadam se. Pola sata se mogu družiti po sobama. U jedan je sve gotovo.

01:20—Tražimo se po sobama, i mi i oni. Još se ne zna gdje je tko, a gdje bi trebao biti.

01:30—Obilazak. Zatišje u sobama 223, 224, 225 i 226? Prigušeni smijeh? Trčanje po hodniku, nama iza leđa, naravno.

02:00—Obilazak. Zatišje. Ulazimo nasumce u jednu od soba. Spavaju. Obućeni!!! Otvaramo vrata *mutnih* soba i sjedimo na stepeništu. Šutimo. Vrata se otvaraju, jedna za drugima. Misle da smo zaspale! Dječice naivne!

03:00—Obilazak. Umorili su se od čekanja da zaspemo. Čavrljamo na stepenicama i ne spava nam se više. Možda smo nekoga i probudile smijehom, mi, razrednice...

04:00—Ne sjećam se da sam zaspala. Probudile su me stopice po hodniku.

06:30—Već su budni?!

2. dan, 3. dan, 4. dan

Ekipa je uhodana. Sadržaji se izmjenjuju, zastoja nema. Najdraža su nam popodneva—kupanje i opuštanje. Znaju što smo posjetili, zapamtili su neke zanimljivosti, ovo se pretvara u pravu nastavu u prirodi. I, kao u snu, kraj je tu. Truckamo se auto-putem, pjevuši se i—spava!!!

S vremenom na vrijeme okrenem se i pogledam ih. Dobace mi saveznički osmijeh i pošalju pusicu s dlana. Sada se poznajemo bolje. Imaju na to pravo. Razzzz! čujem svako malo. To su moji pačići. Moj 8.b.

Jedna razrednica

Osmasi s razrednicama

8.a / razrednica Ana Matić

8.e / razrednica Marija Šimac

8.b / razrednica Barbara Donkov—Zorčić

8.c / razrednica Ljerka Šarin

8.d / razrednica Mirjana Dedić

Što će osmašima nedostajati iz osnovne škole

- Nedostajat će nam ugodno čavrljanje u kabinetu s nastavnicom Dužević, naravno, prije sata.
- Prisjećat ćemo se s osmijehom naše nastavnice Vrdoljak koja, nažalost, nije bila s nama zadnju godinu. Uvijek je imala neke lijepе nadimke za nas—Kreketušo, Mačak, Kokice, a kao što vidite—i ti nadimci su bili u duhu biologije.
- Urezala nam se u pamćenje i rečenica naše nastavnice Ivković “Sjedi, ponavljam!”
- Tradicionalno okupljanje i prskanje u wc-u sigurno nećemo zaboraviti (Upozorenje nadolazećim generacijama: ovo baš i nije tako pametno...).
- Nedostajat će nam radijske emisije i njihove aktualnosti.
- Izjave naših kolega za vrijeme ispita “Kako ovo?”
- Izleti s najboljim vodičem, Borisom Obradovićem.
- Meni će nedostajati nastavnica iz engleskog jezika. I čistačice Neda i Mira.
- Nedostajati će mi moj razred i prijatelji, nastavnik iz tjelesnog i meštara.
- Dizanje 5 minuta prije škole, višak slobodnog vremena i nastavnik TZK-a.
- Dijeljenje marenđe s prijateljima i bezazlena ogovaranja.
- Nedostajat će nam razorni sati kemije s našom Milicom Polić.
- Opaske istih učenika skoro svaki dan.
- Dizanje potpredsjednika i moljenje nastavnice da nas ne pita.

Draga djeco,

Želimo vam zahvaliti za dobrotu koju ste iskazali s ljubavlju provodeći akciju prikupljanja hrane u *danim kruha*. Time ste dokazali da se dijeljenjem ne gubi, nego dobiva. To je logika ljubavi po kojoj svi dobivaju. Kako oni koji darivaju, tako i oni koji darove primaju. Ta logika suprotna je logici matematike koja vama tako često zadaje glavobolje, a u kojoj se dijeljenjem umanjuje ili gubi. Vašom dobrotom obradovali ste mnoge siromašne, posebno one s brojnom djecom. Caritas vam od srca zahvaljuje u ime svih siromaha koji su preko vaših darova osjetili izravan dodir ljubavi i solidarnosti.

Prof. Slavko Jerončić / ravnatelj Caritasa Splitsko-makarske nadbiskupije

Razgovor s voditeljicom humanitarnih akcija u našoj školi, učiteljicom Ljiljanom Sarić

Koliko se često organiziraju humanitarne akcije?

Humanitarne akcije organiziramo otprilike 2-3 puta godišnje, mada ne postoji vrijeme za činiti dobro, ono se treba činiti uvijek kada imamo priliku.

Odazivaju li se učenici na humanitarne akcije i u kolikom broju?

Raduje me što se većina učenika odaziva, mada smo primijetili da učenici nižih razreda to čine otvorenijeg srca, stariji učenici kao da se srame.

Kakvoj se populaciji šalju prilozi koje skupimo?

Pa, uglavnom su to siromašni ili bolesni. Život nam pored lijepih, donešenih i ružne stvari za koje mislimo da se događaju nekom drugom. Tada trebamo pokazati da imamo srca za one u nevolji.

O kakvim se prilozima radi—hrani, novcu ili odjeći?

Prošle četiri akcije kupili smo hranu i higijenske potrepštine za Caritas, Udrugu Most i siromašne obitelji iz župe i okolice, sjećam se i novčanih priloga bolesnoj djeci: Marinu Mateu, Antoniju, Pauli koje su koristili za liječenje i kupnju aparata. Obitelji Božić, djeci bez roditelja, kupili smo sve plahte, jastuke, poplune, deke, ručnike za novu kuću koju su izgradili dobri ljudi, pa smo djeci iz Mileve Tomić nosili školski pribor, odjeću i slatkiše....

Jeste li zadovoljni svojim postignućima?

Veoma sam zadovoljna, imam osjećaj da svi dišemo istim srcem dok traju naše akcije. Želim da tako i nastavimo.

Što biste poručili učenicima uoči humanitarne akcije?

Zapamtite da nikada ne znamo što nam život nosi i da je predivan osjećaj biti tu za druge i znati da ako ti pomoći zatreba, nećeš biti sam. Zato činimo dobro i nemojmo se nikada umoriti od toga.

Petra Stupalo i Tea Jelčić / 6. a

Udruga Zvono

Posjet udruge Zvono

Kao i svake godine za vrijeme Božića, posjetili su nas predstavnici udruge Zvono. Ovo je treća godina kako posjećuju školu. Ponovno smo imali priliku vidjeti i kupiti mnogo prekrasnih ručnih radova čime smo pomogli onima kojima je potrebno. Udruga je u školu pozvana od strane ravnatelja, profesora Igara Šimunovića i profesorice Ljiljane Sarić koja se bavi karitativnim radom u školi. Provele smo mali intervju kako bismo se upoznale s članovima Zvona i saznali nešto više o udruzi.

Razgovarale smo s profesoricom Marijanom Jukić, predsjednicom udruge.

—S obzirom da već nekoliko godina za redom posjećujete našu školu, biste li nas pobliže upoznali s udrugom i članovima?

—Naravno, bit će mi zadovoljstvo!, velikodušno nam je odgovorila predsjednica udruge. Dakle, naša je udruga osnovana 1995. godine, te broji preko 150 članova. Osnovali su je roditelji djece s mentalnom retardacijom.

—Koji je cilj udruge?

—Glavni cilj udruge je pružanje pomoći bolesnoj djeci i njihovim roditeljima. Želja svih članova je bila da svi čuju za njih i njihov rad, pa je po tome udruga i dobila ime.

U slobodno vrijeme se organiziraju različite kreativno-terapeutiske radionice, dramske skupine i sportsko-rekreacijske aktivnosti, a o tome su nam nešto više rekli članovi udruge.

Predstavio nam se Martin Jurić te rekao nešto o sebi i provođenju vremena u udruzi.

—Martine, koje su tvoje najdraže aktivnosti u udruzi?, radoznao smo ga upitale.

—Kuglanje, igranje balota i druženja s prijateljima mi je najdraže od svega, ali i plivanje u kojem sam osvojio prvo mjesto u državi na specijalnoj olimpijadi, odgovorio nam je Martin.

Osim Martina, predstavili su se njegovi prijatelji Srdan, Bernarda i Tonči, također zainteresirani za razne sportove i društvene aktivnosti.

Svi su nam poželjeli čestit Božić i sretnu Novu godinu, te se, kao i mi, nadaju ponovnom posjetu našoj školi!

Paula Barić i Bruna Burazer / 8.c

Udruga Zvono

Veselo je bilo u utorak, 19.3. u našoj školi. U posjet su nam došli naši prijatelji, članovi udruge osoba s mentalnom retardacijom Zvono i oduševili učenike svojim igrokazom *Reumatični kišobran* te dvjema recitacijama o proljeću. Uz gromoglasan pljesak palo je i obećanje da će nas uskoro opet posjetiti s nekom novom izvedbom. Za vrijeme posjeta u atriju je bila izložena paleta prigodnih uskrsnih ukrasa koje su izradili štićenici uz pomoć svojih psihologa, defektologa i volontera. Kupnjom ukrasa pomogli smo rad njihove Udruge.

Upoznajmo 'Miljenka i Dobrilu'

Jeste li ikada prošli pored Doma za napuštenu djecu i poželjeli ih pitati kako opstaju u ovome svijetu u kojem je često teško i nama koji imamo svu ljubav i pažnju naših bližnjih? Znate li koliko uopće danas ima nezbrinute djece? Njihov se broj svakog dana povećava. Znate li kako im vi možete pomoći?

Donosimo vam intervju sa Silvom Lemo Maleć, koja već godinama djeci bez roditeljske skrbi izmamljuje osmijeh na lice. Čime? Svojom vjerom u dobrotu bližnjega, životnom energijom kojom ih potiče na kreativan rad, ljubavlju koju dijele s njezinim kćerima.

Što vas je potaklo da radite ovaj posao? Kakav je osjećaj pomagati napuštenoj djeci?

prijateljski i podržavajući, iako im a dana kada vas drugačije doživljavaju. No, izlaskom iz doma, sve shvate. Nedavno sam srela bivšu štićenicu, sada već udanu ženu. Izgrlivši me, rekla je — Vi ste bili moja druga mater...

Imaju li ljudi predrasude prema vašim štićenicima?

Misljam da još uvijek imaju. Zadatak nas odgajatelja je naučiti ih ponašati se i živjeti u sredini s ljudima koji dolaze iz relativno normalnih obitelji. Njihov krug prijatelja je i van doma, izlaze i druže se nadopunjajući jedni druge. Sretan sam što i moja djeca u njima nalaze prijatelje.

Kakvi su uvjeti života u domovima? Koliko je djeci trebalo da se priviknu na vas?

Uvjeti u domu su bolji od matrijalnih uvjeta jedne prosječne obitelji. Ja ih učim da znaju prepoznati što im život nudi. Oni koji žele studirati dobivaju stipendiju i prelaze živjeti u stambene zajednice. Naš tim stručnjaka pomaže im u pronalasku posla i početku samostalnog življjenja. Svako naše dijete ima životno osiguranje. Slobodni

su izabrati i sport kojim se žele baviti. Stalno ih potičemo i pozitivno usmjeravamo, učimo prepoznati što im život nudi. Bliskost i povjerenje su proces koji se najuspješnije razvijaju u aktivnostima van doma. Zajednički izleti, odlazak u berbu mandarina... djeca vam povjere svoje radosti i tuge.

Što ste naučili pomažući djeci?

Zadivljuje me njihova snaga dok koračaju kroz život bez obitelji, tako krhki, a opet tako jaki. S njima sam naučila da je život šaka suza i vrića smija.

Možemo li i mi nekako pomoći?

Možemo zajedno organizirati posjete naše Humanitarne grupe ili možete doći na našu likovnu radionicu, pomoći oko uređenja vrta za što smo, ove godine u Zagrebu, dobili vrijedno priznanje na manifestaciji Slušaj kako zemlja diše.

Za kraj — poruka čitateljima?

Posjetite naš dom u Kaštelima. Vidjet ćete veliko gniazdo iz kojeg izlaze — ljudi.

Karmen Vilović i Paula Hrboka / 8.b

Uskrsna priredba

Uskrsna priredba 'Miljenka i Doblile'

18.3. (ponedjeljak) u našu školu došla su djeca doma Miljenko i Doblila. Šestoro djece u svojoj velikoj turneji pozvani su i u našu školu. Nakon odlične priredbe, kao šećer na kraju, otplesali su nam poznati ples *Gangham style*.

Postavili smo im nekoliko pitanja i oni su nam s radošću odgovorili.

Djeca su jako uzbudjena kada imaju bilo koju predstavu, a naravno, ni trema ih ne zaobilazi. Budući da su traženi u mnogim vrtićima, školama pa i bolnicama, nastupaju po cijeloj Hrvatskoj.

Razgovarali smo s jednom članicom družine, Marijom.

Koliko si godina član dramske družine?

Član dramske družine sam već od kad sam došla u dom. Tada sam imala samo 7 godina, a sada imam 14.

Koliko često nastupate i gdje?

Mi nastupamo po cijeloj Hrvatskoj. Nedavno smo bili u Zagrebu, Vinkovcima, Osijeku... Vrtići i škole oko Kaštela i u Splitu zovu nas da izvodimo predstave. To je zanimljivo na mnogo načina. Najdraže mi je otići u Starački dom u Trogiru. To mjesto je tužno, ali kad im vidimo izraze lica kad glumimo ili poklonimo nešto, to postaje neprocjenjivo iskustvo. Čovjek se izvrsno osjeća kada nešto poklanja.

Čini li te gluma sretnom i zašto?

Gluma me čini sretnom jer tako zaboravim na sve probleme koji se događaju oko mene. Dok vježbamo ili kad idemo u drugi grad, zaboravim na prošlost. To mi je prilika kakvu stvarno ne bih željela propustiti.

Leona Maleć, Petra Stupalo, Katarina Popović / 6.a

Zeleno, volim te, zeleno

Eko—moda

Eko—etno moda

Peti sat srijedom posvećen je izvannastavnim aktivnostima. Prolazeći hodnikom, vidimo učenike—polaznike likovne grupe. U rukama nose svoje kreacije od recikliranog materijala. Čujemo da otvaraju butik, i to u atriju škole. Kada? Kakav? Zašto? To ćeće uskoro otkriti. U tom će se butiku izložiti njihovi radovi. Torbice, šalovi, haljine, hlače, majice, sukњe, šeširi, ogrlice, pregače...

U imenu eko—etno mode uočavamo dva pojma, a oba vrlo popularna u posljednje vrijeme. Eko—jer nas potiče da iskoristimo stare vrećice, novine, kutije i ostale stvari koje bismo inače bacili u smeće, a etno—jer čuva uspomenu na stare narodne običaje i nošnju.

Tema ovogodišnjeg natjecanja i izložbe likovnih radova LIK 2013. bila je održivi razvoj s ciljem razvijanja svjesnosti o važnosti očuvanja eko sustava, etno baštine, vode, reciklaže i alternativne energije. Jedan od posebnih poticaja ovog natjecanja bila je eko—etno moda.

Mnogi učenici pokazali su svoju kreativnost u kombiniranju tradicionalnih etno oblika i boja s modernim dizajnom te pokazali ustrajnost u realiziranju likovnog zadatka. Dvoje najuspješnijih dolaze iz šestog razreda i to su Petra Stupalo, 6.a, Toni Nikolić, 6.b Njihovi radovi predstavljat će našu Županiju na Državnom natjecanju LIK 2013.

Petri i Toniju lako smo prišli jer im slava još nije udarila u glavu.

Odakle vam inspiracija za rad koji ste napravili?

Petra Godinama sam gledala jednu loptu kako beskorisno stoji u ormari te sam odlučila nešto od nje napraviti.

Toni Inspiraciju sam našao u sestrinom šalu koji je bio prepun raznih boja i maštovitih oblika.

Hoćete li pronositi ono što ste napravili?

Petra Nadam se da hoću jer jako volim torbice.

Toni Da, zato što su to unikatni radovi u koje je uloženo puno truda i vremena i bilo bi ljepše da ih netko nosi, nego da stoje na izložbi i skupljaju prašinu.

Petra Stupalo, Katarina Popović / 6.a

Eko—škola

Prošle godine naša je škola krenula stopama mnogih škola u Hrvatskoj, uključivši se u projekt za dobivanje prestižne titule Eko—škola koju udjeljuje udruga *Lijepa naša*. Kako bi se naš cilj ostvario, moramo provesti zadane korake. Vjerujemo da ćemo ovim projektom sve građane osvijestiti da nas naš planet treba, što je ujedno i slogan ovog projekta. Brinući se o prirodi, brinemo se o sebi i svome odrastanju, stoga pozivamo sve učenike naše škole i njihove roditelje da uvide važnost ovoga projekta i pridruže nam se u njegovom ostvarivanju!

Priprema, pozor—Eko—škola!

Koordinatorice su se osvrnule na školske aktivnosti provedene u svrhu realizacije najvećeg ovogodišnjeg projekta—dobivanja zelene zastave.

Mislite li da smo mi spremni postati eko?

Naravno da smo spremni jer su godinama učenici, učitelji i djelatnici naše škole sudjelovali u mnogim projektima vezanimi uz očuvanje i zaštitu okoliša.

Kolike su zasluge učenika u ostvarivanju ovoga projekta?

Ako svaki učenik pokupi papirić s poda, a ne prođe pokraj njega, učinjeno je puno. Sviest o važnosti očuvanja okoliša je nešto što usvajamo iz dana u dan. Ponekad nam se možda čini da se to odvija presporo, ali to nam je poticaj da budemo još aktivniji.

Koje ste sve projekte napravili u vezi s eko školom?

Napravili smo dosta projekata....
 —Čišćenje okoliša škole / 4.a, učiteljica Mirjana Milardović, 2011./2012.
 —Odvajanje otpada Odgovorni smo—zato odvajamo / 7.b, nastavnica Barbara Donkov—Zorčić, 2011./2012.
 —Eko pjesmarica / 3.e učiteljica Danijela Ohnjec, 2011./2012.
 —Kisele kiše / 2.d učiteljica Ana Tomasović, 2012./2013.
 —Zelena čistika Jedan dan za čisti okoliš
 —Povodom Dana planeta Zemlje / sudjelovali svi učenici, njihovi učitelji i razrednici, 2011./2012.
 Planirate li usmjeriti projekte na nešto drugo

osim na otpad?

Planiramo idućih školskih godina raditi na projektima Štednje i očuvanja vode te Štednje električne energije.

Za provedbu Eko-programa zaslužna je jedna velika ekološka obitelj koju čine učenici naše škole, njihovi roditelji, djelatnici škole, lokalna zajednica i naši kumovi *Parkovi i nasadi, Čistoća d.o.o. i MIT trade*.

Mirjana Dedić, nastavnica geografije
 Ljiljana Sarić, učiteljica razredne nastave
 Danijela Ohnjec, učiteljica razredne nastave

Petra Stupalo i Tea Jelčić / 6. a

Zelena zastava samo što nije stigla...

Baš pred zaključenje ovog lista, iz udruge *Lijepa naša*, stigla nam je predivna vijest!

Naime, nakon malo više od godine dana pripreme dokumentacije, te rada na uređivanju i uljepšavanju unutrašnjosti i okoliša škole, odlučeno je da se u našem dvorištu zavijori zelena zastava.

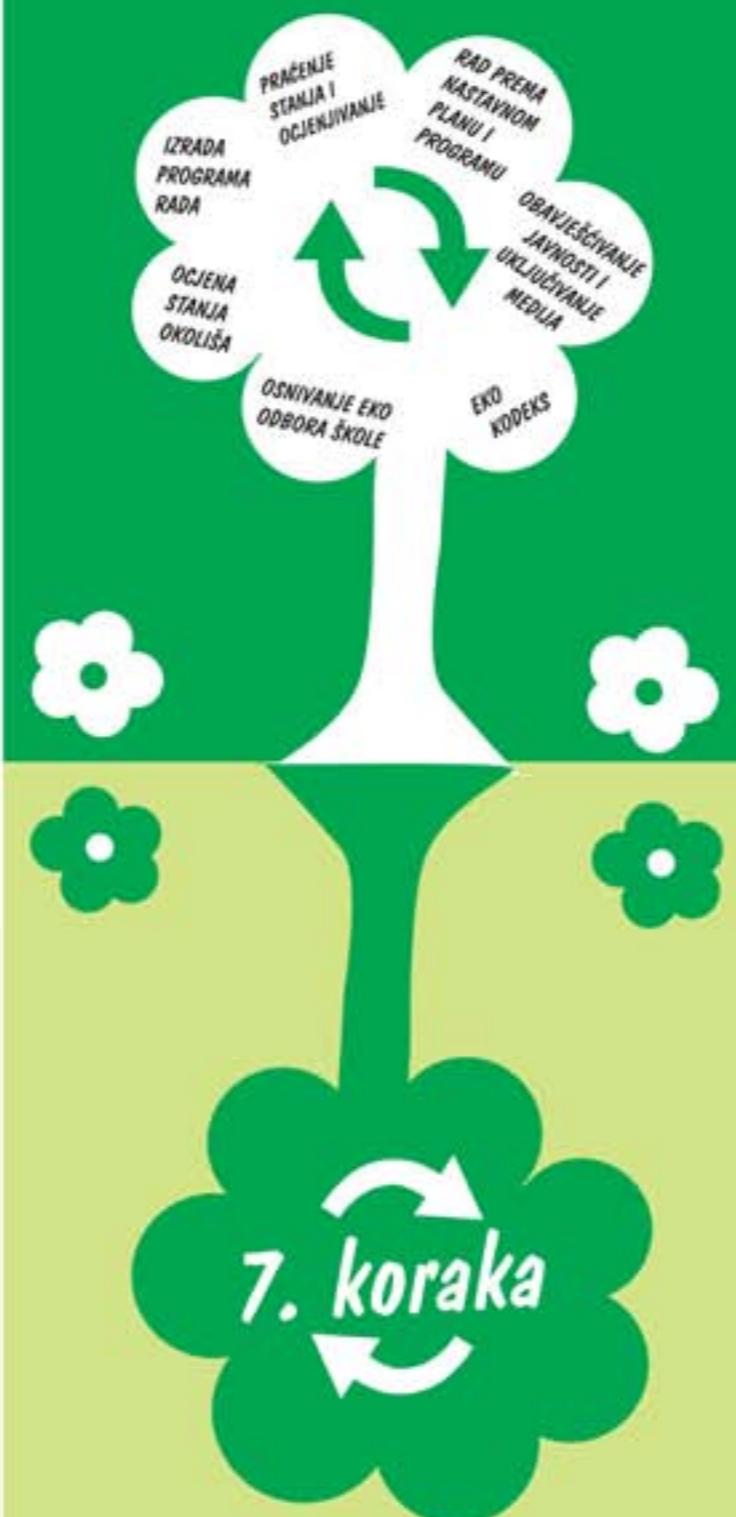
Zastava će se 10. svibnja 2013. svečano uručiti ravnatelju škole i eko koordinatorima, Ljiljani Sarić, Mirjani Dedić i Danijeli Ohnjec.

Dobivanje zelene zastave znači da ulazimo u sustav međunarodnih eko—škola.

Hvala svima koji su na bilo koji način pridonijeli ovom velikom događaju naše škole.

Eko—odbor

SEDAM ELEMENATA - '7 KORAKA'

Eko himna oš Split 3

Dosta nan je bilo sivila, betona auti nan kvare lipi, friški zrak. Mi smo dica željna prirode i boja za okoliš čišći dajemo vam znak. Pometimo prvo isprid svojih vrata, uredimo školu i naš školski dvot. Zatvaramo špine i šparajmo vodu, gasimo i struju to je pametno.

A u našem vrtlu neka zamiriše lavanda i ružmarin, nek od lipog cviča reste naša srića ova škola ponosi se s njin.

Naša škola bit će ponos Splita grada, jer po njemu ime dobili smo mi. Znamo dobro ča je odvajanje otpada za okoliš čišći glasujemo svi.

A u našem vrtlu neka zamiriše Lavanda i ružmarin, nek od lipog cvičareste naša srića ova škola ponosi se s njin. Mi smo eko škola Split 3!

Eko kodeks

- 1 Planet naš je pod nogama čvrsto tlo, poštujmo ga i ne nanosimo mu zlo.
- 2 Čuvajmo zemlju što se biljem plodi, budimo zahvalni zraku i vodi.
- 3 Od smeća Zemlja teško diše, odvojimo papir, staklo, metal i otpremimo smeće na odlagalište.
- 4 Voda voli teći slobodno i bistro, koristimo ju sa zahvalnošću, štedljivo i čuvajmo ju čistom.
- 5 Zrak je lagan i nevidljiv, al' neprocjenjivo blago, čuvajmo šume što o njemu brinu i za šetnju su mjesto draga.
- 6 Pohlepa, zagađivanje, umjetno svjetlo i buka životinje brine, smanjujemo im time vrst i količime.
- 7 I životinje i biljke osjećaju srca toplinu i vole kad se ljudi o njima brinu.
- 8 Zahvali za hranu i umjereno uživaj u njoj, ona neka bude i prijatelj i liječnik tvoj.
- 9 Neka tobom ne upravljaju egocentrizam i hir, širi oko sebe ljubav i mir.
- 10 Svakoga dana zahvali za Zemlju i osmijehni se nekom i bit će 100% eko.

Tršlja

Kad se male ruke slože

Crpeći vrijedna saznanja iz zaboravljene i zapostavljenе prošlosti, danas i sami želimo učiniti nešto korisno kako bismo postojali, sada i ubuduće! Počeli smo malim koracima, pripeđujući jednostavne pripravke od maslinovog ulja i drugog ljekovitog dalmatinskog bilja, poput domaćeg melema, kantarionova ulja i sličnih proizvoda. Želimo prirodi prijateljski pružiti ruku, onako kako su to umjeli naši stari. Iako nisu išli u visoke škole niti su *surfali* Internetom, oni su bili istinski ekolozi i mnogo prije nego li je postojala riječ *ekologija*. Kako li su samo znali odvajati otpad, reciklirati kako bi opet koristili, a nisu slutili da im za to trebaju spremnici u bojama?!

Glavna i odgovorna

Voditeljica programa školske zadruge Tršlja je Ljerka Šarin, učiteljica kemije i biologije. Budući da Zadruga aktivno djeluje od prošle školske godine, mnogi učenici ni ne znaju čime se ona bavi i kako bi se mogli i sami uključiti u njezin rad.

Postavili smo, stoga, nekoliko pitanja glavnoj i odgovornoj, gospodi Šarin.

Zašto se naša zadruga zove Tršlja?

Naša Školska zadruga zove se Tršlja zbog toga što je na području naše škole prije rasla vazdzelena biljka tršlja.

Čime se bavi zadruga?

Zadruga Tršlja bavi se proizvodnjom pripravaka od ljekovitih biljaka, izrađivanjem keramičkih predmeta, izradbom uporabno-ukrasnih predmeta od tekstila, brigom za školski vrt i maslinik.

Tko je došao na ideju o imenu?

Proveli smo anketu među učenicima i nastavnicima, a većinu glasova dobilo je ime Tršlja.

Tko se može uključiti u rad Zadruge?

Tko god želi—učenici, roditelji, nastavnici, svi oni koji nam mogu pomoći svojim idejama i spretnim rukama.

Koje uvjete ste morali ispuniti da postanete Zadruga?

Proces je komplikiran. Čekalo nas je puno papirologije, sastanaka, slanja pisama u Ministarstvo i čekanja njihovih odgovora. Cijelu smo proteklu godinu radili samo na tome. Isplatilo se.

Vole li učenici provoditi vrijeme baveći se zadrugarskim poslovima?

Rado se uključuju u Zadrugu, ponose se svojim postignućima, druže se, a ja pritom uživam, jer osvijestiti važnost stvaranja, odgovornosti i zajedništva jedan je od najvažnijih zadataka učitelja.

Što još čekate? Postanite i vi naši zadrugari!

Tea Cvitanović / 6.a, Hajdi Pervan / 6.b

Smotra uradaka

U City Centru One u Splitu, 3.4.2013., održana je Županijska smotra zadruga. Na smotri se predstavilo 36 učeničkih zadruga. Naša zadruga osvojila je 14. mjesto temeljem međusobnog ocjenjivanja. Mi, zadrugari, zadovoljni smo, naročito komentarima i pozitivnim mišljenjem posjetitelja!

Te srijede posjetitelje Centra dočekali su bogato uređeni štandovi te učenici iz čitave Županije koji su prezentirali radove svojih zadruga na viškom, bračkom, imotskom, omiškom i splitskom dijalektu. Mogle su se i kušati neke delicije našeg zavičaja: domaće bračke torte i kolači, slani inčuni i kapare s Visa, čajevi od ljekovitih mosorskih trava, šoltanski liker od rogača.

Naša učenička zadruga Tršlja izložila je nakit, te odjevne i ukrasne predmete od prirodnih materijala kao što je juta. Najoriginalniji predmeti na štandu bile su ogrlice izrađene od kravata.

Iako nismo puno očekivali od ovogodišnje smotre, jer nam je ovo bilo prvo predstavljanje, zadovoljni smo svojim postignućem. Važno je sudjelovati, sjećate se?

Roko Trivković / 8.b

Put putujem

Sarajevo

Sarajevo, ljubavi moja

Nakon dve duge godine, naši nastavnici su ove školske godine napokon otišli na očekivano putovanje. Za destinaciju smo odabrali grad Sarajevo, vođeni pjesmom Kemala Montena *Sarajevo, ljubavi moja*.

Na put do Sarajeva svratili smo u Počitelj, srednjovjekovni gradić orientalno-mediteranskog karaktera, smješten u dolini rijeke Neretve i jednu od najljepših kulturno-povijesnih cjelina u Bosni.

U Sarajevu smo posjetili Gazi Husrev-Begovu džamiju, Sebilj, Sahat Kulu, Baščaršijsku džamiju, Vječnu vatu, Tunel nade...

Pamtit ćemo gubljenje po baščaršijskim uličicama te cjenkanje s uličnim prodavačima. Posjetili smo i Jahorinu koja nas je dočekala snijegom. Nismo

mogli otići, a da ne posjetimo Visoko i čuvene bosanske piramide od kojih je najveća Piramida Sunca.

Nakon tri predivna dana druženja, vratili smo se jer ... nima Splita do Splita..., a planovi i pripreme za sljedeće putovanje već su započeli.

Danijela Ohnjec / učiteljica razredne nastave

SAD

Moj američki san

Godinu 2010./11. proveo sam s obitelji u Sjedinjenim Američkim Državama, u saveznoj državi Maryland, predgrađu Washingtona D.C.

Prije putovanja obuzimali su me brojni osjećaji, od sreće i uzbudnja što ću upoznati nove ljude i živjeti u drugom kraju, do tuge i treme od napuštanja Splita i selidbe na drugi kontinent.

U to sam vrijeme SAD smatrao veoma bogatom državom, punom umišljenih i nepristupačnih ljudi koje oholost i čežnja za novcem izjedaju iz dana u dan. Znao sam da je školski program mnogo organiziraniji i stroži nego u Hrvatskoj, no nisam se time zamarao. No, bio sam potpuno u krivu. Naime, školski program je zapravo puno manje zahtjevan nego u Hrvatskoj. Ljudi su veoma pristupačni i gostoljubivi — prihvatali su me kao jednog od njih.

Bila je to uzbudljiva godina i jedno lijepo iskustvo. Pohađao sam američku školu, upoznao mnoga novih prijatelja, usavršio jezik te proputovao velik dio Istočne obale i središnjeg dijela SAD-a. Promatrao sam jedan od najvećih gradova na svijetu s vrha

njegovog najvišeg nebodera, Empire State Building u New Yorku, posjetio poznati Kip slobode, šetao 5.Avenijom u Manhattanu čije su ulice zatrpane žutim taksijima. U Philadelphia sam se popeo uz poznate Rockyjeve stepenice... Skijao u planinskom lancu Apalači, plovio kanuom na rijeci u Saveznoj Državi Virginiji, jedrio u Chesapeake zaljevu te se kupao u Oceanu na prelijepoj plaži u Delawareu.

Pored škole, bavio sam se i sportom, te se naučio drugačijem načinu života. Naučio sam se većoj toleranciji, poštivanju drugih te većoj odgovornosti.

Mogu reći kako je to bila godina života koju ću zauvijek pamtit i koja me obogatila.

Lovre Kosanović / 8.c

*Svijet je knjiga.
Onaj tko ne
putuje, pročita
samo jednu
stranicu...*

Egipat

U Egiptu s Josipom

Putovati želja je svakog od nas, istraživati, naučiti nešto novo, upoznati kulturu i običaje druge zemlje. Ta želja se ispunila učeniku Josipu Rošiću. Putovao je u Egipt, zemlju drevne kulture, piramide, faraona, božanstava...

Što ti se najviše svidjelo u Egiptu i koji grad si upoznao?

Najviše su mi se svidjele piramide u Gizi, sfinge, ma, sve mi se svidjelo! Upoznao sam Kairo, glavni grad Egipta. Kažu da je to ujedno i najljepši grad, grad ljubaznih ljudi i zanimljivih mjesta.

Jeste li imali vodiča koji vas je vodio na obilaske?

Naravno, bez vodiča obilaziti je nemoguće jer jedino lokalni

stanovnik može vas upoznati sa svim zanimljivostima. Naš vodič Ahmed bio je jako zabavan i duhovit. Znao je sve odgovore na naša pitanja. Vodio nas je i kroz piramide.

Kako bi izgledao jedan dan u Egiptu i kakvi su tvoji dojmovi?

Ujutro bismo doručkovali pravi egipatski doručak — kuhana jaja i povrtnu salatu u umaku od vrhnja. Poznato je da umjesto kruha koriste lepinje. Poslije toga išli bismo na Crveno more. Ljepše mi je naše Jadransko jer je mnogo čistije. Pred večer smo odlazili u kupovinu u trgovачki centar Al-Khalili. Stalno smo se cjenkali jer je takav običaj. Trgovac ti neće prodati robu bez cjenkanja. Egipat je jako lijepa zemlja. Jako su mi se svidjele piramide, ljudi i običaji. No, ne može mjeriti s ljepotama naše domovine. Barem ja tako mislim.

Marta Majić / 6.a

Zanimljivosti

Sjedenje prekriženih stopala ili koljena se smatra nepristojnim jer se pokazivanjem potplata drugoj osobi smatra uvredom.

U Egiptu se za jelo koristi samo desna ruka, lijeva ruka predviđena je za održavanje osobne higijene.

U Egiptu su obroci obilni i dugotrajni, što više jedete, to više iskazuјete zahvalnost i poštovanje.

Nove riječi

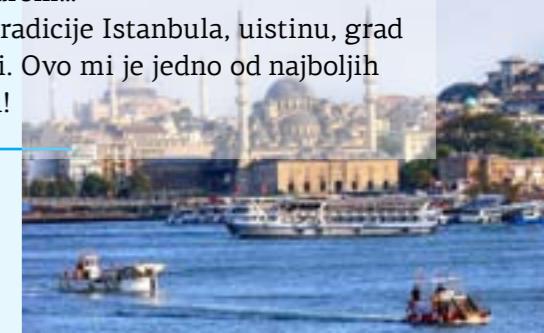
'salam al' leikum — Mir s tobom
'laa sokran — Ne, hvala
Sabah el khair — Dobro jutro

mudrosti, poznatu džamiju koja je nevjerojatno nadahnjujući izraz vjere i jedno od najljepših arhitektonskih čuda svijeta. Svaki kutak skriva dugačku i bogatu povijest. Njena jedinstvenost je u ispreplitanju dviju vjera u jednom duhovnom hramu. Kao turist u Istanbulu, uočio sam jednu jako važnu osobinu ljudi — stalnu radost i ljubaznost.

Posljednji dan vozio sam se brodom po Bosporu i uživao u pogledu na carske palače, tvrđave i romantična mjesta na kojim se danas nalaze najskuplje kuće i hoteli na svijetu. Vožnju sam završio ukusnim ručkom u šarmantnom restoranu, pa pokret na aerodrom...

Očarale su me tradicije Istanbula, uistinu, grad kao ovaj ne postoji. Ovo mi je jedno od najboljih iskustava u životu!

Filip Zorić / 8.c

U zdravom tijelu...

U zdravom tijelu, zdrav duh

Mislimo da dobro pozajemo nastavnika Igora Šimunovića—Šimuna, no shvatit ćete da ste se prevarili. Iza skromne vanjštine je čovjek koji je život posvetio sportu i promicanju sporta u životu djece.

Kako je sport utjecao na vaš život?

Ne znam kakav bi moj život bio bez sporta jer ne mogu uopće zamisliti da radim nešto što nije vezano uz sport. To je način na koji razmišljam i živim. Još kao mali obožavao sam natjecanja i bavio sam se sportom, uvijek. Trenirao rukomet, vaterpolo i nogomet, a završio u judu. U judu sam ostao zbog njegove individualnosti i karakteristika koje ga krase, a to su fair-play, timski rad, pravila i razna poznanstva. U judu sam od svoje 12. godine, a to je već 40 godina. Natjecateljski se tim možete baviti do početka tridesetih jer jedna judo borba iziskuje snage kao jedno nogometno poluvrijeme, a na turnirima, ako ste dobri, održujete 4–6 borbi. Rekreacijski se judom možete baviti cijeli život.

Zašto ste se baš odlučili za sportsku karijeru?

Upravo zbog toga što sam se cijeli život bavio sportom, završio sam Fakultet fizičke kulture. Poslije je promijenio naziv u Kineziološki (lat. *kinezis*—pokret). Kao mali, u osnovnoj i srednjoj školi, prolazio sam s odličnim uspjehom predmete poput biologije i išao na mnoga natjecanja.

Koja su vaša najveća sportska postignuća?

Bio sam prvak države u judu u pojedinačnom natjecanju i više puta prvak države u streljaštvu u ekipnom natjecanju kao junior i senior.

Koliko je važna tjelesna aktivnost u pubertetu?

Tjelesna aktivnost je primarni čovjekov motiv za kretanje. Najviše je potrebna u pubertetu, ali pravilno osmišljena aktivnost.

Što biste preporučili pretiloj djeci?

Unos energije (hrane) u organizam treba biti manji od izlaza energije (tjelesna aktivnost). Što je omjer ulaza i izlaza veći, rezultat će biti bolji.

Što mislite o poslovici *U zdravom tijelu, zdrav duh*?

Poslovica sama o sebi sve govori, ako imate zdravo tijelo, imat ćete i zdrav duh, razmišljat ćete zdravo.

RAZGOVARAO Roko Trivković / 8.b

PRIPREMILI Lana Lučić, Nika Jerković, Roko Trivković / 8.b

Petar Zečić, Franjo Franić, Ivan Belajić, Hrvoje Topić, Luka Pavlović, Andro Madunić, Kajo Podrug, Tomislav Gudelj, Marko Glibota, Lino Vučica, Mario Kudrić, Marko Matić, Bruno Baćina. Osvojili srebro na *Gradskom natjecanju iz nogomet*.

Jakov Pavao Lelas, Nikola Stupalo, Mario Kudrić, Toni Kalajžić, Marko Glibota. Osvojili zlato na *Gradskom natjecanju iz gimnastike* i srebro na *Zupanijskom*.

Žene u sportu

Sijevnulo je pored vratnice! S 26 metara pucala je—žena!

Mislili ste da su žene i nogomet nebo i zemlja? E, pa prevarili ste se! Učenica 6.a razreda, Leona Maleć, to će nam i dokazati.

Kada si počela trenirati nogomet i zašto si odabrala baš nogomet?

Trenirati sam počela prošle godine, ali nogomet igrat od malih nogu i može se reći da sam rođena s loptom. Odabrala sam nogomet jer ga obožavam, a pravila su jednostavna i igra je puna strasti i žara.

Tko ti je idol u nogometu?

Definitivno Lionel Messi. Taj čovjek nogomet igra

nevjerljivo i s ljubavlju. Želja mi je upoznati ga i naučiti njegove finte. I za kraj—taj čovjek je dobitnik 4 *Zlatne lopte* što je nedostizan uspjeh. Zato, Christiano, glavu dolje. Nisi bolji od Messija!

Igraš li nogomet isključivo s dječacima ili se priključi neka djevojčica?

A, čujte, ovisi. Ako je dobra ekipa, sigurno ću igrati. Preferiram igru s dečkima jer malo koja cura igra nogomet. Ha-ha!

Hana Rendić / 6.a

Zanimljivosti

Svjetski kup za žene (neslužbeni naziv natjecanja) pokrenut je 1991. u Kini. Nogometnice SAD-a osvojile su tada naslov prvakinja pobijedivši u finalu Norvežanke.

Osobito je napeto bilo finale *Svjetskog kupa u SAD-u* 1999. godine, u kojem su igrale reprezentacije SAD-a i Kine. Za naslov svjetskih prvakinja trebalo izboriti jedanaestercima, u čemu su uspješnije bile igračice SAD-a.

Ženski nogomet postao je olimpijski sport 1996. godine.

Najveće ime hrvatskog ženskog nogometa je Maca Maradona

Veljko Rogošić

Dalmatinski dupin

Otiša je, Dalmacija, još jedan čovik koji je zadužija ovo stoliće. Taj čovik zva se Veljko Rogošić, naša vična legenda.

Roden je 21.7.1941. u Kaštil Lukšiću. Čini se da je rojen da mu bude lipo, a sad ćete čut zašto. Bija je brodograđevni tehničar, završio je studij organizacijskih nauka i bija je profesor za rehabilitaciju povriđenih. Ima je toliko uspiha u sportu da bi ga mnogi stavili na listu najbojih plivača i sportaša. Bija je član P.K. Jadran—Split 1959.–1973. Nakon ča je u Borovu 60-te oborija državni rekord na 400m slobodno, redaju se i drugi rekordi i pobidnička mista. Ima je 203 nastupa za državnu reprezentaciju. On je 51 put bija državni rekorder, 142 puta državni prvak ča nijedan plivač do danas u svitu nije uspija

postić. Olimpijac? Nego ča! I to 2 puta—Rim i Tokyo. Osvojia je, svite, toliko nagrada da će ih samo nekoliko spomenit: *Grb grada Splita, Povelja kralja ladnih voda, Povelja absolutnog maratonca svita, Povelja za najveća sportska dostignuća internacionalne hale plivačkih velikana, Povelja prvog hrvatskog plivača koji je pripliva Engleski kanal*. Jel van dosta?! A, ako neko i nije čuju za sve ove nagrade, more bit da ga je vidja u onu reklamu za piće sviju generacija—Pipi!! Velika više nima. Otiša je tilon na vični počinak, a dušu ostavija hrvatskon sportu. Do vidova, veliki Veljko naš!

Leona Maleć / 6.a

U slobodno vrijeme

Je li slobodno vrijeme ono u kojemu ne radimo ništa ili ono koje provodimo baveći se aktivnostima koje volimo i koje nas ne opterećuju, već su *odmor za dušu*? Iako svatko pojma slobodnog vremena doživljava na svoj način, važno je da se u tim rijetkim trenutcima osjećamo opušteno, smireno i ispunjeno.

Stručnjaci kažu da je za čovjekovo mentalno zdravlje važno znati se i dosađivati. Ako malome djetetu nudimo neprestano nove i nove poticaje, ono će vrijeme u kojemu nema poticaja doživljavati kao nešto negativno i tražiti će, i kao starije, neprestano nove poticaje. To su oni ljudi koji svakodnevni život doživljavaju kao monotoniju pa traže uzbudjenje u životu *na rubu*. Takav je život

prepun kršenja moralnih vrednota i zakona, a to ne može završiti dobro.

Dakle, slobodno vrijeme uključuje i malo dosade, ali i bavljenje onim što volimo — čitanjem, šetanjem psa, sviranjem, pisanjem, izradom ukrasa ili nakita. U tom smislu, u našoj školi djeluju brojne izvannastavne aktivnosti. Djeca se u njih uključuju vođena željom da pokažu i usavrše nadarenost na nekom polju ili kako bi stekla neka nova znanja i spoznaje.

Nagrada za uspjeh u ovim aktivnostima nije samo ocjena, već i javna prezentacija rada učenika kroz natjecanja, smotre i školske priredbe.

Barbara Donkov—Zorčić / prof. hrvatskog jezika

Grupa Antika

tko Silvija Sinović, prof. njemačkog jezika
što Slobodna aktivnost
gdje i kada Po dogovoru
zašto Latinskim je jezikom pisao i Marko Marulić...

Tko je došao na ideju da se latinski uči u našoj školi?

Inicirala sam pokretanje ove izvannastavne aktivnosti jer sam, razgovarajući s učenicima, saznala da bi htjeli bolje upoznati taj klasični jezik.

Jesu li učenici svjesni važnosti učenja stranih jezika, a u našoj ih školi mogu učiti čak četiri?

Mislim da jesu. Osim engleskog, njemačkog i talijanskog, od ove godine nudi im se i latinski. Iako je težak jezik, kod učenika se može razviti ljubav prema klasičnim jezicima još u ranijim godinama. Kako je on osnova za mnoga znanstvena područja, bitno je da uđe u njihovo osnovno obrazovanje.

Što biste poručili učenicima koji ne idu na latinski?

Poručila bih svim učenicima da dođu na naš sat i tako si olakšaju učenje latinskog jezika u srednjoj školi.

Koliko se tjedno održava sati latinskoga jezika?

Sati se održavaju jednom tjedno, a drugi sat na terenu. Posjećujemo muzeje, kulturne spomenike i održavamo radionice.

Koja je svrha učenja ovoga mrtvog klasičnog jezika? Kakva je primjena latinskog u današnjem svijetu?

Poznavanje latinskog olakšalo mi je učenje još nekih stranih jezika i razumijevanje stručnih termina koje nalazimo u hrvatskom jeziku. Učeći latinski, učila sam o povijesti, kulturnoj baštini i mudrim porukama starih Rimljana. Mada svi misle da se više ne govori, on je službeni jezik Vatikana, a veliki broj riječi u hrvatskome, ali i u drugim jezicima je latinskoga podrijetla.

Petra Stupalo / 6.a

Domaćinstvo

tko Vesna Buljan, prof. kemije i biologije

što Izborni predmet

gdje i kada Po dogovoru

zašto Da naučimo što znači *Mojih ruku djelo*

Od kada postoji domaćinstvo kao izborni predmet u našoj školi i kakav je interes učenika?

Domaćinstvo kao izborni predmet u našoj školi postoji već dvije godine. Interes je izuzetno velik, a što posebno iznenađuje, podjednaki je interes dječaka i djevojčica. Ograničavajući faktor je broj učenika koji mogu biti uključeni te broj izbornih predmeta koje učenici već pohađaju. Interes je toliki da neki učenici koji već imaju tri izborna predmeta dolaze na satove domaćinstva bez mogućnosti da za to dobiju ocjenu.

Što se može naučiti na satovima domaćinstva? Možemo li negdje vidjeti učeničke radove s domaćinstva?

Ove školske godine tema je odijevanje te učenici mogu naučiti vrste materijala i tkanina, načine održavanja, osnove šivanja, pletenja i kukičanja. Gotovo 90% nastave je praktični rad što znači da učenici na satu uče prišivati dugmad, krpiti odjeću, plesti šalove. Učenike posebno veseli ukrašavanje majica različitim aplikacijama koje

su u posljednje vrijeme moderne. Radovi bit će prezentirani u sklopu radova *Učeničke zadruge*. Moguća je i mala modna revija.

Nije li čudno da u ova moderna vremena djeca pokazuju interes za ručni rad?

Interes nije iznenadujući jer u svim vremenima postoji potreba da se zna prišiti otigrnuto dugme ili zakrpati čarapa. Možda je određenom broju učenika upisati se na domaćinstvo bio i bijeg od moderne tehnologije kojom smo svi već pomalo zagušeni. Nekima je to zvučalo egzotično i onako što bi rekli "To je baš baza."

Kakvi su planovi za sljedeće školske godine i tko se sve može uključiti u domaćinstvo?

Ovisno o raspoloživim kapacitetima moguće je širenje i usavršavanje postojećih nastavnih sadržaja, ali i uvođenje novih kao što su kulinarstvo i stanovanje. Uključiti se mogu svi učenici sedmog i osmog razreda koji već nemaju upisana tri izborna predmeta.

Katarina Popović / 6.a

tko Belinda Buzov, vjeroučiteljica

što izborni predmet

gdje i kada Po rasporedu

zašto Da bolje razumijemo putove vjere

Je li vam netko bio uzor pri odabiru smjera?

Uzor mi je, kao i danas, Isus Krist, koji je ljepše od ikoga govorio o našem Ocu.

Kako je raditi s djecom i Vaša poruka mladima?

Divno. I sebe doživljavam kao dijete. S njima rastem i sazrijevam. Poruka — budite Božji i svoji, jer ćete tako naučiti ljubiti, a gdje je ljubav, tamo nema ni straha, ni smrti.

Strani jezici

tko Sanja Mravak, prof. talijanskog jezika

što Talijanski jezik, izborni predmet

gdje i kada Po dogovoru

zašto Vrijediš koliko jezika govorиш

Znanje stranih jezika u današnjem svijetu je nužno, a svima je poznato da bez truda nema uspjeha. Ako je vaš izbor talijanski jezik, po mnogima najmelodičniji jezik svijeta, najbolje ga je početi učiti u osnovnoj školi. Uz razgovor, pjesme, recitacije i poznate brojalice najbolje usvajamo znanje. Učenje talijanskog jezika počinje u četvrtom razredu te traje do kraja srednje škole. Nije teško izdvojiti dva sata tjedno za zabavu i učenje koje će nam trebati cijeli život. Djeca ga prihvaćaju i vole ga. Zato i vi podite s nama u čarobnu kulturu, običaje i jezik Italije.

Tea Arambašić / 6.b

Mali zbor

tko Sandra Podrug, učiteljica razredne nastave

što Mali zbor

gdje i kada Po dogovoru

zašto Zbog ljubavi prema glazbi

Volite li pjevati, svirati? Zašto?

Obožavam. Još od malena moj tata i moj učitelj su mi usadili ljubav prema pjevanju i sviranju.

Kako je nastao Mali zbor?

Zbog moje ljubavi prema pjevanju, sviraju i komponiraju, odlučila sam voditi tu grupu.

Jeste li sretni što možete podučavati druge onome što znate i volite? Kako se tada osjećate?

Naravno da sam sretna. Dok djecu učim onome što volim, osjećam se veselo, opušteno, raspjevano. Jednom riječu osjećam se ispunjeno.

tko Marija Krstinić, prof. njemačkog i povijesti
što Njemački jezik, izborni predmet
gdje i kada Po dogovoru
zašto Vrijediš koliko jezika govorиш

Razgovarali smo s učiteljicom njemačkoga jezika, Marijom Krstinić. Evo što nam je rekla provođenju nastave ovoga izbornog predmeta:

— Izborna nastavka njemačkog jezika nudi nam znanje njemačkog jezika koje nam je korisno u životu. Sa znanjem njemačkog jezika možemo obavljati mnoge poslove: poslove nastavnika, turističkog vodiča, prevoditelja... Također se dobro uključiti u izbornu nastavu, zato što možemo naučiti strani jezik kvalitetno, a besplatno. Nastava se održava prema dogovorenom terminu, najčešće dva puta tjedno. Na nastavi njemačkog jezika učimo gramatiku jezika te kroz plakate i igre vježbamo izgovor i pisanje njemačkog jezika.

Iz navedenog zaključujemo da je izborna nastava ovog jezika izuzetno korisna i zabavna, a to potvrđuje i brojnost uključenih učenika.

Ileana Žeravica / 6.c

Pošto ste Vi učiteljica 1.–4. razreda, je li teško svake 4 godine rastavljati se od generacije pjevača?

Jako mi je teško jer sa svakom generacijom postignem određeni stupanj uvježbanosti i onda je teško opet ispočetka, ali brzo se snađemo.

Jeste li zadovoljni uspjehom zbora?

Najvažnije je da se djeca trude, a posebno nas veseli što svaki događaj u školi popratimo svojom pjesmom. Na taj način-uspjeh je zajamčen!

Petra Stupalo, Leona Maleć / 6.a

Vrijediš koliko jezika govorиш

stanovnika RH, pokazalo je da je poznavanje stranih jezika na zadovoljavajućoj razini.

Znanstvenici s londonskog sveučilišta proučili su mozak stotinu ljudi, od kojih je osamdeset bilo dvojezično. Poznavanjem jezika brišu se granice i otvaraju nove mogućnosti. Zbog želje da se očuva europska jezična i kulturna raznolikost, naglasak je na višejezičnosti, pa bi se tijekom obrazovanja učenicima trebalo omogućiti učenje barem dvaju stranih jezika.

Tako je i u Republici Hrvatskoj. Ulaskom u Europsku uniju, poznavanje stranih jezika postaje neophodno. Naš školski sustav odlučio je da prvi jezik, uz materinji, učenici počinju učiti već u 1. razredu osnovne škole, a to je većinom engleski. U 4. razredu učenici biraju želeli upisati drugi strani jezik. Najčešće se nude njemački, talijanski i francuski. Nastava u razredu se pokušava što više približiti svakodnevnom životu pa je naglasak na komunikaciji. Istraživanje provedeno u ožujku 2011. godine, a koje se tiče poznavanja jezika

Stoga, ukoliko želite naučiti nešto što će vam biti korisno i zabavno, ali i povećati kapacitet svoga mozga, prihvativ se učenja stranih jezika.

Ivana Vujević / 8.c

Što više jezika znaš, bogatiji si!

U današnjem svijetu sve više su nam potrebni strani jezici, ne samo za sporazumijevanje, nego i za korištenje razne moderne tehnologije. Živimo u modernom dobu gdje gotovo svi ljudi znaju govoriti engleski jezik, međutim, to nije dovoljno. Ljestvica se podigla na višu razinu. Znati što više jezika je itekako potrebno.

Mnogim ljudima je učenje jezika poteškoća, no za mene je to užitak. Uživam učiti nove riječi na

različitim jezicima. Velika želja mi je savršeno naučiti španjolski i njemački jezik. Mislim da će mi to znanje uvelike pomoći u životu, biti će većoj prednosti za dobivanje budućeg posla i komunicirajući s drugim ljudima. Jezici su naše bogatstvo i zato, što više jezika znaš, bogatiji si!

Lea Sarun / 8.b

Sigurno niste znali

Poliglot je osoba koja komunicira na više jezika.

Najrašireniji jezik na svijetu je mandarinski kojim govoriti više od miljardu ljudi. Koriste ga stanovnici najmnogoljudnije zemlje Kine. Na drugom mjestu je engleski, a na trećem hindustanski jezik. Zatim slijede španjolski, ruski, arapski...

Postoji 6909 živilih jezika.

Papuna Nova Gvineja je dio svijeta u kojem se koristi najveći broj različitih jezika, oko 830, a njima se služi oko 5,4 milijuna ljudi.

Smatra se da engleski ima najopsežniji rječnik.

U zadnje vrijeme posao prevoditelja postaje sve traženiji.

Roman Paula Coelha *Alkemičar* preveden je na 71 jezik ušavši tako u Guinessovu knjigu rekorda.

U Hrvatskoj u zadnjih nekoliko godina ljudi sve više počinju učiti istočnačke jezike.

Nika Jerković / 8.b

Kineski jezik

Kineski jezik je jedan od najčešće govorenih jezika na svijetu. Odlučila sam se za njega zato što je zanimljiv i neobičan. Neke riječi zvuče prilično nestvarno, kao npr. *ai* što znači *voljeti*. Nevjerojatno je što Kinezi znaju i latinicu i arapske brojeve. Postoji sustav *pin gin* koji olakšava učenje kineskog jezika tako što kineske znakove pretvara u latinskična slova s naglascima.

Također me ugodno iznenadilo to što kineski jezik nema padeže, deklinacije... Najlakši su znakovi piktogrami.

Kineski jezik, kao i sve druge jezike, možete učiti u školama stranih jezika.

Dajana Matutinović / 8.a

Hrvatski—prvi strani jezik

Anastasia

Ruskinja Anastasia Šapošnikov, učenica 8.a, hrvatska je državljanka. Ipak, hrvatski nije njen materinski jezik, nego prvi strani, ali Anastasia ga govori kao da je rođena Hrvatica. Budući da nam je teško razmišljati o hrvatskom kao o prvom stranom jeziku, razgovarali smo s Anastasiom.

Koji ti je jezik draži, a koji lakši i zašto?

Draži mi je ruski jer je drugačiji. Kada nešto kažem, nitko me ne razumije i prijatelji iz razreda

Caroline

Mnogi od nas ponekad ne izlaze na kraj sa zavrzelama hrvatskoga jezika. No, jeste li se ikada zapitali kako je onima koji ga tek moraju naučiti? Donosimo vam intervju s učenicom 6.d, Carolinom Sofie Smalby koja se, došavši iz rodne Danske, prvi put susrela s hrvatskim jezikom. No upornim radom savladava njegove prepreke. Uspješno pohađa našu školu od 1. razreda.

Koliko dugo ti je trebalo da usvojiš osnove hrvatskoga jezika neophodne za sporazumijevanje? Je li hrvatski jezik težak?

Trebalo mi je pola godine. Naravno da mi je na početku bilo teško, ali sada bih rekla da je jako lagan. Najviše mi se sviđa to što ga je lako pričati, a ne sviđa mi se što je gramatika jako teška.

me stalno nagovaraju da im kažem nešto na ruskom. Lakši mi je hrvatski zbog pisanja jer u ruskom se pisanje razlikuje od izgovora.

Kada govorиш ruski, na kada hrvatski? Možeš li razmišljati i na hrvatskom i na ruskom?

U školi i s prijateljima govorim hrvatski, a ruski s roditeljima. Kad želim nešto reći na hrvatskom, razmišljam na hrvatskom, a kad želim nešto reći na ruskom, tako i razmišljam. Komplikirano, zar ne?

Što ćeš napraviti kako ne bi zaboravila ruski?

Gовори ју, писати и читати руски кад год ми се за то пружи прилика.

Katarina Jelčić / 8.a

Kada si počela učiti hrvatski jezik, jesli mislila da ćeš ga odlično usvojiti? Imaš li kakav savjet za one koji tek počinju učiti hrvatski jezik?

U početku sam mislila da će biti jako težak, ali sad ga govorim kao da sam se tu rodila. Dobro je slušati kako drugi ljudi govore. Tako sam ga ja učila, ili gledati hrvatske televizijske programe.

Kako si doživjela Hrvatsku kada ste tek došli, a kako je doživljavaš danas?

Meni se i u početku sviđala, ali sad mi je još draža, posebno zato što sam upoznala njene ljepote.

Jesi li imala problem s upoznavanjem prijatelja kad ste tek došli?

Da, bio je mali problem jer me niko nije razumio, ali kad sam se preselila u drugu ulicu, bila su tu neka dobra djeca koja su

se družila sa mnom iako smo se teško sporazumijevali.

Ileana Žeravica / 6.c

Ljubav Karliged [Kaelihid]
Škola Skole [ökuul]
Igralište Legeplads [Lajples]
Bicikl Cykel [ögl]
Pas Hund [hun]
Kraljica Dronning [truning]
Kralj Konge [kang]
Školski sat skole time [ökul tima]

Svijet medija

Aparati koji život znače

Danas svaki džep ima poznato kockasto ispuštenje. Zvuk omiljene pjesme i naš pametni ljubimac ugleda svjetlo dana. Čistimo ga, oblačimo u šarene haljinice, ponosno pokazujemo njegove mogućnosti. I nije jedini naš ljubimac, kod kuće je drugi, treći... Daju nam korisne informacije, omogućuju druženje, koristimo ih svakodnevno, a ipak o njima jako malo znamo.

Pogađate tko su oni? Naravno — televizori, mobiteli, računala. I, iako oni ne znače život, dio su naših života, a rođeni su puno prije nas. Kada i kako?

Kako su izgledali u svom djetinjstvu

Svi smo se barem jednom upitali kako telefoni funkcionišu. E, pa to je prvi otkrio i interpretirao u telefon škotski fizičar A.G.Bell. Život bez telefona (grč. tele—udaljen i fon—glas) danas je nezamisliv. Zanimljivo je da je prva rečenica izgovorena telefonom glasila "Gospodine Watson, dodite! Potrebni ste mi!". Najvažnija i prva funkcija telefona bila je hitnost rješavanja nekog problema.

Prvi radio je izradio je A.S.Popov 1894., skoro 20 godina poslije telefona, a naš je poznati izumitelj Nikola Tesla razvio način proizvodnje frekvencije, na čijem principu i danas radi.

Riječ televizija prvi put se čula 1900. godine u Parizu od ruskog znanstvenika Constantina Perskyla. Spojio je grčku riječ tele—udaljen latinsku riječ visio—gledanje. Hrvatska istoznačnica ove riječi je dalekovidnica. No, nije bilo dovoljno samo smisliti riječ. Škot John Baird 25.listopada 1925. godine napravio je prvi televizor. Prenosio je sliku par metara. Sve do 1953. televizori su bili u crno-bijeloj tehničici.

Prvo uspješno računalo napravljeno je u kasnim 1970-ima. Bilo je ogromno. Nije li fascinantno da danas sve to imamo deset puta bolje u jednom malom, praktičnom laptopu? Računalo je tada služilo kao kalkulator i za pohranu datoteka.

Kada je Martin Cooper izumio mobitel prije 36 godina, maštao je o svijetu i ljudima koji su povezani bežičnom tehnologijom. Zamišljao je kako će ljudi bežične uređaje umetati u svoje tijelo. Tko zna, možda se i to dogodi! Pošto je Martin Cooper bio Motorolin istraživač, marka prvog mobitela je bila upravo Motorola i to ju čini najstarijom markom mobitela. Prvi mobitel služio je samo za pozive, bio je velik i kockast pa je zato dobio ime

cigla. Danas imamo sve u mobitelu koji stane i u najmanji džep i njime možemo surfati Internetom, slušati glazbu, fotografirati... Prije 25 godina mobitel je imao oko 300.000 ljudi, a danas ta brojka prelazi 3 milijarde. Možete zamisliti koliko su mobilne kompanije zaradile na mobitelima!

Danas smo svi ovisni o tehnologiji i tim spravama koje nam olakšavaju život. Sigurno su sva djeca na svijetu zapitala roditelje bezbroj pitanja o tehnologiji i njezinim početcima. Nadam se da sada imate neke odgovore na svoja pitanja!

Roko Trivković / 8.b

ENIAC, prvo računalo

Martin Cooper i prvi bežični telefon

Suvremena tehnologija

Moderna tehnologija—za i protiv

Što mislite, što nam je to donijela, a što odnijela suvremena tehnologija?

Sve je manje djece na ulicama. Manje je dječjeg smijeha i igre. Djeca i odrasli sve više se zatvaraju u sobe i provode sate i dane uz televizore i računala. Zaboravljaju na svoje prijatelje i obitelji. Piše se manje pisama. Sve se radi elektronički. Prije su bake uvijek čuvale djecu i unuke, pekla kolače i pričale priče, kao i moja baka. Često bih odlazila kod nje na kolače, a ona bi me dočekala s osmijehom na licu i novom pričom. Nama nije trebala ni televizija, ni računalo. Bilo nam je dovoljno naše zajedništvo.

Suvremena tehnologija nam je to odnijela. Potpuno zaboravljamo na vanjski svijet. Prije su

Život sveden na nekoliko pokreta rukom

Jeste li se ikada našli u situaciji da vam je nestalo struje kod kuće i da niste imali ideju što raditi? Kako ste se osjećali?

Možete li zamisliti život bez nekoliko čarobnih tipki daljinskog upravljača? Većina vjerojatno ne bi znala odgovor na ovo pitanje. Pokušajte zamisliti samo jedan dan bez vašeg omiljenog člana obitelji—daljinskog upravljača. Što biste radili, kako biste proveli dan? Mislite li da vaš život ne bi funkcijonirao bez tehnologije? Da? E, pa, varate se! Jeste li znali znali da vaši roditelji, bake i djedovi nisu ni znali za ono što vi sada koristite? Nije li smiješno da nam se cijeli život okreće oko nekoliko tipki? Tehnologija ima i dobre i loše strane.

Provodeći anketu, doznali smo šokantne činjenice—čak 94% vas ne može zamisliti dan bez Facebooka, Twittera, televizije, mobitela, računala i drugih izuma koji su potpuno zarobili našu eru.

To nas je potaklo da vam napišemo savjete kako provesti jedan kvalitetan dan bez tih izuma!

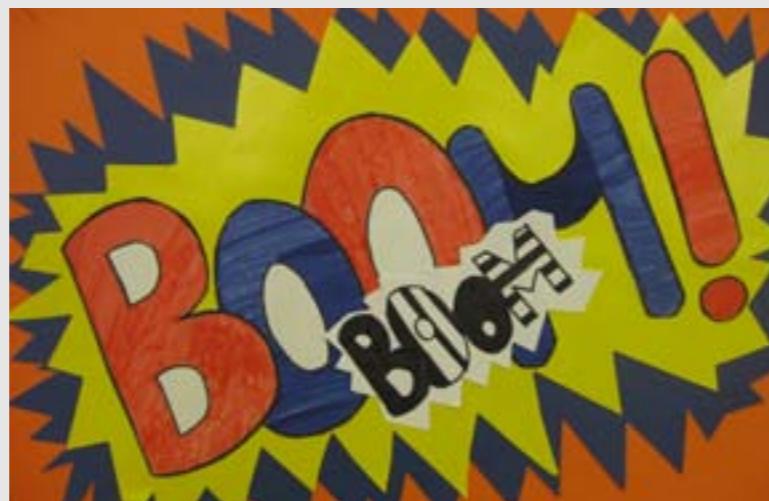
Za početak, ograničite vrijeme gledanja televizije. Mobitele koristite samo u nuždi. Na neko vrijeme ostavite Facebook da miruje! Ograničite si vrijeme korištelja interneta. Isplanirajte si dan, ne dajte da vas vrijeme zavara. Otiđite s prijateljima u kino, u šetnju, na igralište... Manje pričajte preko mobitela, zdravlje će vam biti sačuvano, a i računi manji. Zadajte si neke nove ciljeve, povećajte

djeca bila na ulicama s prijateljima, a sada su s video igrama u svojim sobama.

Ali, suvremena tehnologija donijela nam je i nešto korisnoga. Brzinu pristupa mnogim informacijama te lakšu i bržu komunikaciju među ljudima. Uvijek mi je draga kada nađem vremena za dopisivanje sa svojom prijateljicom iz Njemačke. Diljem svijeta ljudi međusobno komuniciraju bez ikakvih problema. Tehnologija je veoma napredna i brza. Volim računala i televiziju, ali mi je draža igra i druženje s mojim prijateljima.

Suvremena tehnologija je pridonijela kvaliteti našega života, ali ako je neprestano koristimo i tada zaboravljamo na svoje prijatelje i obitelj, trebamo se zapitati—nismo li njome opsjednuti?

Ileana Žeravica / 6.c

ambicije. Nakon toga osjećat ćete se ponosno, bolje.

Možda vam se nakon svega ovog što smo spomenule čini besmisleno kad vam kažemo da tehnologija ima i pozitivne strane, no nije li tako? Tehnologija je praktički spojila svijet, učinila je da nam je sve na dohvrat ruke. Pomaže nam oko škole, oko posla, možemo se informirati o svemu.

Nadamo se da smo vam ovim probudili svijest o opasnostima pretjerane uporabe tehnologije i pomogli vam shvatite da je život sveden na nekoliko tipki isprazan, besmislen, a prije svega nezdrav.

I sada vas nakon svega pitamo—mislite li da vaš život ne bi funkcijonirao bez tehnologije? Nadamo se da će ovaj put odgovor biti drugačiji!

Paula Hrboka i Karmen Vilović / 8.b

I mi stvaramo

Ulica puna boja / Srećko Sladojević / 2.a

Nina Papić / 1.a

Ljubavno pismo

Draga L,
Želio bih ti napisati pismo. Ljubavno pismo. Pismo u kojem ću ti reći koliko te volim, koliko mi je stalo do tebe. Pismo u kojem ćeš osjetiti dodir moje ruke, zagrljav. Htio bih ti napisati pismo i reći ti kako žudim za trenutkom u kojem ostajemo sami, ti i ja. Želio bih ti napisati najljepše ljubavno pismo na svijetu, koje ćeš ljubiti kao što mene ljubiš. Želio bih ti iskazati u njemu svoju čežnju i svu ljubav, ali to ne bi bilo dobro pismo, jer bi se mogla zaljubiti u njega i ja bih možda i ljubomoran bio na to svoje pismo, koje bi te uvijek voljelo istim žarom. Ja želim da život napiše pismo o nama, da ispiše retke o našoj ljubavi. Da život priča priču u kojoj ćeš znati koliko sam te volio, ljubio i uvijek bio tu za tebe. Želim da, gledajući nas, život napiše najljepše ljubavno pismo na svijetu.

Igor Kostovski / 8.b

Radost

Ljubav je nježna
Ljubav je slatka
Ljubav je rosa
što po cvijetu pada.

Ljubav je sunce
Ljubav je more
Ljubav je najveće
što se poželjeti može.

Ljubav je srce
Ljubav je sreća
Ljubav je najveće
bogatstvo cijelog svijeta.

Pero Šimundža / 4.e

Voljeti te potajno

Kako ostati na nogama
kad prođeš pored mene
Pozdraviš me glasom
kojeg sam toliko puta čula
u svojim snovima?

Zašto te nakon svake naše
male svađe zavolim
još više, jače?

Zašto svi ti moji pokušaji
da ti kažem, postanu uzaludni
Čim mi se obratiš?
Sve smislene riječi nestanu,
samo zaljubljeni osmijeh
ostaje na usnama.

Zašto ne mogu sakriti sjaj u
očima kad ugledam... tebe?

Ne znam koliko još
moći ću,
Voljeti te potajno.

Antonela Šarolić / 8.a

Promišjam i odlučujem jer to zaslужujem

Prije nekoliko dana na televiziji sam vidjela reklamu proizvoda za čišćenje lica. Djevojka koja ga je reklamirala bila je slatka plavušica velikih plavih očiju, blistavog osmijeha i lica glatkog poput porculana. Naravno, odmah sam rekla majci da želim baš taj proizvod jer je novi, svi ga imaju i bolji je od prethodnoga. Kupila mi ga je, isprobala sam ga potpuno je isti kao i prošli proizvod za čišćenje lica. Razlika je bila u ružičastom pakiranju.

Na televiziji se prikazuje popularana serija koja je osvojila srca gledatelja diljem Hrvatske. Moje nije uspjela osvojiti. *Larin izbor*, dakako. Ljudi uživaju gledajući kako Lara plače dvjesto pedeset i nešto epizoda. Ljudi se žele i vole poistovjećivati s likovima iz omiljenih serija misleći da će tako lakše prebroditi nedaće iz svakodnevnog života. Larine avanture su im *ispušni ventil* na kraju dana. A zatim dođem u školu i moji se prijatelji iščudjavaju, štoviše, gotovo da me žale što nisam pogledala posljednju epizodu. Ne, nisam, niti ču. Ja, baš kao i Lara, imam izbora,

stoga će izabrati što će gledati. Zašto se povoditi marketinškim trikovima i slijepo slušati što nam se reklamnim porukama nameće? Zašto bismo bili marionete nasmijanih lica kojima upravljaju trgovci? Ispod te lijepih masaka leži nesigurnost i želja sa osamostaljenjem. Mogli bismo reći da ljudi cijeli život traže sebe u velikom, okrutnom svijetu. Nitko nas ne primjećuje, ne doživljava jer smo isti zategnuti, našminkani, ispeglani, visoki, mršavi, lijepi...

Nemojte postati kopije jer imate izbora i vi odlučujete tko će biti. Budite drugačiji, posebni, unikatni, neponovljivi, originalni! Ne dopustite da vas jedinstvenima čini samo vaš otisak prsta! Smijte se čak i ako imate krive zube, ako drugi imaju roze noktiće, vi imajte zelene! Ako drugi jedu soju, vi jedite hamburgere! Nije lako, to znam i sama. Ali, uspijevam zahvaljujući roditeljima koji su me učili da ne budem barbika, nego jednostavna, a opet posebna krpena lutka.

Darka Javorčić / 7.e / rad odabran za Županijsku smotru Lidrano 2013

Želim

Želim ovo, želim ono... Zar ne čuju roditelji to često? Ali eto, danas želim promjenu. Želim više učiti. Želim učiteljicu više slušati, prijateljima pomagati, ljepše pisati. Jednom riječu, želim se više truditi. A sada, lako je napisati, ali teško izvršiti. Svjećicu truda moram upaliti, učeniku u sebi upaliti zeleno svjetlo. Želim naučiti cijeniti što je dobro, a kloniti se onog što je loše. Ovo obećanje moram izvršiti, ako ikad želim postati odrastao čovjek.

Ivor Škaro / 3.b

Marita Ferić / 4.b

Caroline Sophie Smalby / 6.d

Suza u majčinu oku

Suza u majčinu oku tužnu priču priča, nestanu sve radosti i sretna otkrića.

U njezinim očima zablista moja sjena, k'o ogledalo ljubavi iz srca njena.

Suza u majčinu oku
Mene čini tužnom
A tada puna bijesa, i
puna tuge njeno srce
crtam ružom.

Nora Sekula / 4.a

Moj did

Moj did u kući se rodija, na slami.
Kad je mali bia po stinan je trka.
Kupa se u Cetini i piva ojkavicu.
Na polju je kopa i sadija krumpire.
Sa prečkama se igra i trka amo-tamo po selu.
Kra je susidove trišnje i vera se svugdi.
A kad san se ja rodia, čuva me ki oči svoje u glavi.
Trka je za menon cilo vrime. Piva mi je
pisme i na krkećima me nosija.
On je najboji dida na svitu!

Stipe Lelas / 6.b

Neprilike u magli

Jednog listopadnog jutra probudio sam se,
odjenuo i spremio za školu.

Kad sam krenuo, bilo je jako maglovito vrijeme.
Udario sam u stup. Pomislio sam da ne mogu
u školu, jer mi se činilo kao da mi je otišla sva
pamet iz glave.

Vratio sam se kući i nazvao mamu. Rekao sam
joj da sam se obeshrabrio. A ona reče: "Luka,
nemoj se osjećati obeshrabrenim, jer ti si moj
heroj."

Kada mi je mama to rekla, od njezinih divnih
riječi zasjalo je sunce i ja, nikad zadovoljniji,
krenem u školu.

Luka Šunjić / 2.a

Da sam ja sunce

Rano je jutro i pijetao me probudio. Znao sam da me čeka još jedan naporan dan. Svaki dan brojim ljudi. Već sam došao do brojke od tri milijarde. Pokušavam zbrajanjem srušiti svjetski rekord i zasad mi dobro ide. Kad gledam s te visine, mogu točno vidjeti kako ljudi žive. Vidim djecu kako se smiju, pomorce kako plove, automobile kako žure. Nije lako živjeti moj život jer mi svaki dan gusti, smrdljivi dim kvari raspoloženje. On me ometa i dok pletem svoje zlatne zrake. Želim bar jedan dan provesti bez tog dima. Ljudi su svjesni koliko im dim šteti, ali nitko se neće odreći svoga automobila kako bismo zdravije živjeli. Ljeti ne bismo gubili vrijeme na nanošenje kreme visokih faktora zaštite od mene, Sunca, ni krivog ni dužnog. Zbog toga navečer ne spavam mirno, već mislim kako bih mogao pomoći ljudima da se promijene.

Petar Jerončić / 6.a

Antonija Vranković / 8.a

Kad se plava kolijevka njije

Iznenada se plava kolijevka počne njihati, sve ribe pobegnu u dubinu. Morska bića znaju: "Oluja dolazi, trebamo se čuvati!"

Crni oblaci prekriju veliki svod i jave suncu da je njegov posao završen. Vjetar puhne kao s najviših planina prekrivenih snijegom i zaljulja kolijevku. Kiša polako počne padati sve jače i jače. Ljudima se na obližnjoj terasi čini kao da su se sve isplakane suze svijeta spustile na njihovu malu uvalu. Vjetar nosi, slama, razbijja. Zamjeriti mu ne mogu jer—takvo je naše jugo. More se pjeni i diže kao da je bijesno na sva bića. U takvoj kolijevci niti jedan mornar ne može spavati ili ploviti.

Moru je možda isto grijе li ga sunce i nosi li ga vjetar. Znam da ono ima svoje srce. Ne znam je li malo ili veliko, ali sam sigurna da me voli i zove u svoje krilo. Kolijevka se sada jedva primjetno ljuštuška, mirna će dočekati zoru.

Natali Akrap / 5.razred

Imocki haiku

Pivac stoji na jednoj nozi,
Vitar gona lepršinu po guvnu...
A je ladno, života ti...

Antonija Mršić / 3.c

Moj hrvatski

Moja domovina je lijepa,
puna bajkovitih priča.
Promatram svu tu ljepotu
i srce mi jače kuca.

I kad kiša pada u jesen,
snijeg zimi i cvijeće u proljeće kad cvijeta,
more u ljetu svjetluca,
moja domovina je lijepa.

Svi bistro potoci, rijeke
sve zelene livade, oranice...
šume koje se njisu zajedno s vjetrom,
To je moja domovina.

Domovina je u našim srcima,
Ona je moja
I ja ču uvijek ostati njezina.

Paola Zubanović / 4.a

Nevrijeme na moru

Noć je. Na otocima vlada nemir, čuje se zvuk uzburkanog i vjetrovitog mora.

Kiša pljušti, a more se uzinemirilo. Ljuto je. Lupa o stijene, kamenja, jako njije brodove koji su na njemu. Ribe su se skrile u svoja skloništa, kao i mi u svoje domove, u tople plahte. Hladan vjetar sprema se nositi i otpuhati sve što mu se nađe na putu. Nevrijeme hoće izbrisati tople dane i dovesti hladno vrijeme, ali ne može. Toplo sunce ujutro će ga pobijediti, opet će doći lijepo, toplo i suho vrijeme, a more će se ponovno prekriti toplim, zlaćanim prekrivačem. Ribe će se igrati veselih igara, kao što će se i ljudi šetati i kupati.

Priroda se neprestano mijenja, ali više od mrkog nevremena ja volim sunčev sjaj na obali mora.

Stella Kuvačić / 5.b

Čakavski kantun

Čakule s peškarije

Petak je jutro, uobičajena gužva na splitskoj peškariji. Anin susid Jure sa svojim sinom Antonom traži susidu Anu jer zna da je u nje najbolja friška riba. Od gužve ne vidi Anu, ali je čuje.

Prodavačica Ana Judi, judi, evo friške ribe, škampi, kozica. Još malo pa nestalo!

Kupac Stipe (počne zanovijetati) Ma ke friška biće bila u ledu pet dana.

Susid Jure Ma nije, u Ane je uvik friška.

Prodavačica Ana Dašta, neg je friška, susid moj.

Kupac Stipe Ma je, njemu ćeš dat onu frišku ispod banka, a nama ovu ča vonja na friškinu.

Prodavačica Ana Ma ča govorite šjor, nisam van ja taka. Meni su i vaši i Jurini šoldi isti.

Mali Ante A čaća, a čaća ča to ona govori, ča će njoj tvoji šoldi?

Susid Jure Je da nan je susida, al šoldi su jon draži. Ako ošist, Ante moj, šolde na sunce.

Kupac Stipe Ma je je, bome ovo ne merita tolike šolde.

Prodavačica Ana Čujte šjor il će te ribu vazestil pojte na pjacu i kupite kil blitve pa nosite doma.

Susid Jure Pravo van je rekla, ako vi nećete ima ko oče.

Mali Ante Čaća, čaća de buleca me vata gladan san. Uzmi mole i gremo ča.

Kupac Stipe (podije štap te lupa po štandu) Sram vas bilo mene ste našli zafrkavat ovo je mirakul. Ma nećete vi meni lišo proć. Gren van zvat policijote!

Prodavačica Ana Ajme meni, samo mi je još to tribalo.

Susid Jure Pusti Ane starog nek grinta daj ti meni mole mali će mi afanat.

Kupac Stipe Ma ča ste se vi mene uvatili, ajde daj i meni mole, pa gren doma.

Ivana Šimundić / 5.a

I nemojte zaboravit čakavske riči!

peškarija ribarnica

zafrkavat zezati

ma ke ma što

gren idem

ča vonja što smrdi

judi ljudi

taka takva

banak štand

šjor gospodin

vazest uzeti

merita vrijedi

lišo lako

pjaca tržnica

grinta zanovijeta

mirakul čudo

friška svježa

policijot policija

dašta nego što

afanat izgubit svijest

friškinu neugodan miris

ist jesti

kil kilogram

pojte podite

debuleca me vata slabost me hvata

Špigeta

Jeman jenu špigetu
Ča mi nikad
ne da mira
u po ure odriši se
barensko pet puti.
Ja je vežen,
A ona se sama odrišije
pa se po tleju vuče
i šporkaje
i švilaje.
Nać ču jon ja ždrong
i vezaću je s deset
fjoki i gropi ako triba
i neću više priko nje zapinjat,
trusat i padat.
Neće mene jena špigeta
zafrkavat!

Stella Kuvačić / 5.b

Ča je život bez skule

U skulu gren sritna lica,
Al' kad kroz ponistru bacin oko
I vidin cili onaj pusti svit,
još sritniji ču, kad oden ča, bit.

Marin Kalebić / 6.a

Ča je život bez skule

Lipa li je moja skula
u njon guštan učit slova
ča je ditinstvo bez igre, smija
moja skula sve to ima.

Marjeta Alujević Grgas / 6.a

Ča je život bez skule

Pitate me ča san danas radila
u skuli
sidila, gledala, čakulala,
a ka' je finilo išla san ča.

Katarina Popović / 6.a

Naporno je biti 'in', hoću 'out'

Jednog poslijepodneva dvije djevojčice, Katica i Perica, razgovaraju za vrijeme školskog odmora o zabavi na koju namjeravaju ići u petak.

Katica I, Perice moja, hoćemo li ići u petak na zabavu kod Šime? Što ti misliš o tome?

Perica Naravno. Znaš li tko je sve pozvan?

Katica Odlično, baš sam uzbudena, jedva čekam. Tko je sve pozvan?! Pa, zar je važno! Bitno je da nas dvije odemo i zabavimo se.

Perica Pa, Kate, moramo se srediti. Mislim, trebale bismo samo kupiti novu garderobu, vidjela sam da je došla nova kolekcija.

Katica Zašto bismo trošile novac na nove stvari? Pere, to nije potrebno, barem si ti ta koja ima dva ormara puna robe. Zašto ne odjeneš onu lijepu lepršavu ljubičastu haljinu i bijele baletanke?

Perica To je stara kolekcija, ne mogu se u tome pojaviti. Što će drugi reći kad me vide u nečem što sam već nosila?! Što će reći kada vide moju staru haljinu?!

Katica Ali, nije stara, kupila si je prije dva tjedna.

Perica Da, znam, ali stigla je nova kolekcija. Morat ćemo i do one trgovine gdje se prodaju najbolje cipele u gradu jer je i tu došla nova kolekcija.

Moram imati najbolje i najnovije cipele.

Katica Zar je tebi toliko važno što ćeš odjenuti?

Perica Naravno, želim izgledati savršeno.

Katica Možeš lijepo izgledati u svemu. Ne moraš potrošiti puno novca na haljinu koju ćeš jednom odjenuti. Uostalom, zašto uvijek moraš kupiti nešto čim se pojavi na reklami?

Perica Zato jer moram biti *in*, moram biti u modi.

Katica Ali, pogledaj mene. Nemam odjeće koliko ti imaš. Ne kupujem u skupim trgovinama. Ne nosim markiranu odjeću, a uvijek sam lijepo odjevena.

Perica Da, istina. Uvijek sam se pitala kako to

uspjevaš.

Katica Pere, nemoj ništa kupovati. Doći ću ja kod tebe i pomoći ću ti.

Petak popodne. Katica je došla kod Perice pomoći joj pri spremanju za zabavu.

Katica Eto, sad ćeš mi dati ovu ljubičastu haljinu i bijelu traku za kosu.

Perica Zašto? Što radiš?

Katica Vidjet ćeš. Iznenadit ću te.

Katica uzima škare, iglu i konac, Perica samo u čudu sjedi i promatra.

Katica Evo, gledaj sada! Odjeni ovo i vidi kako ti stoji.

Perica Pa ovo je čudo! Kako si to uspjela? Ovo je sada potpuno nova haljina!

Katica: Vidiš, ne moraš novo kupovati. Nekad je dovoljno samo malo vremena i malo truda da nešto izgleda drugačije nego je izgledalo.

Perica Hvala ti, prijateljice moja. I baš me briga što će drugi reći!

Katica Ne moraš mi zahvaljivati. Nije sve u novcu i u modi. Ne moraš uvijek imati markiranu odjeću. Večeras ćeš samo ti imati takvu haljinu i to te čini posebnom i jedinstvenom. Najvažnije je da se osjećaš lijepo i udobno u onome što nosiš.

*Katica i Perica su otisle na zabavu. Lijepo su se zabavile. Perica je shvatila kako biti *in* ne mora značiti kupovati novu i markiranu odjeću. Shvatila je da biti *in* može biti i čineći kreativna, ali i dobra djela, npr. darivajući staru garderobu beskućnicima, a ne samo trčati po trgovinama, trošiti novac i nositi nešto što nabija žuljeve i zaustavlja cirkulaciju.*

Najvažnije je kako se mi osjećamo i što nas čini sretnima, a ne ono što nam drugi nameću. Moramo biti svoji i osjećati se lijepo i udobno u našoj koži.

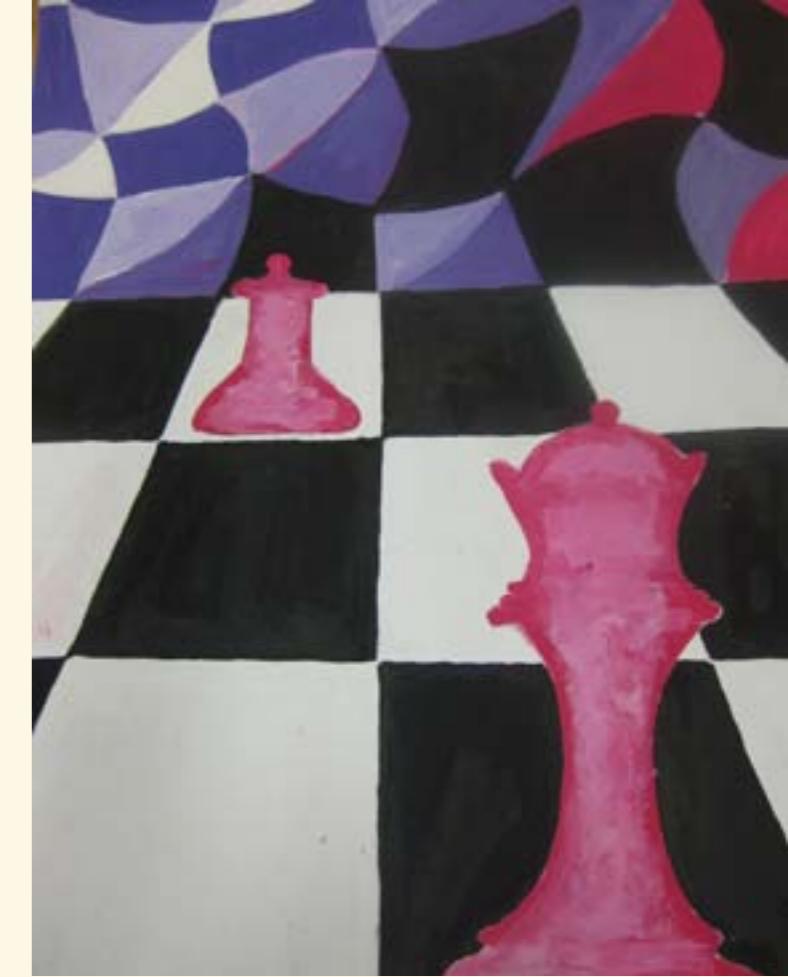
Matea Bešlić / 6.c

Adrijana Popović / 5.a

Matea Vučica

Antea Giljanović / 7.c

Darka Javorčić / 7.e

Snježna pjesma

Snijeg se spustio sa Svilaje.

Stvorili smo Snješka.

Sanjkam se sa sekom.

Sretne smo.

Sa smiješkom spuštamo se saonicama.

Sjaji se snježni splitski sag.

Svjetlucaju svjećice.

Stari svirači sviraju splitske serenade.

San stiže...

Sanjam snježne, slatke snove.

Matea Bešlić / 6.c / rad odabran za Županijsku smotru Lidrano 2013

Lara Franić / 1.a

Jesenski rap

Jabuka rumena,
Ona je crvena,
Kruška zrela,
Nije zimu srela,
Bašta puna,
Žuta je luna!
Svuda traje mir,
Dok jesen slavi svoj pir!

Ivor Škaro / 3.b

Barbara Ćurić / 8.b

Ante Perić / 3.a

Zavičaj okičen zastavama proljeća

Ima jedno mjesto, mome srcu dragoo... Tom mjestu
ime je Jelsa.

Jelsa je malo mjesto na otoku Hvaru. Koje
god je doba godine bilo, moja Jelsa uvijek mi je
prekrasna. Ja to mjesto volim i to ništa ne može
promjeniti. Na Hvaru ljetujem od svoje prve
godine i zato sam jako vezana uz kuću u kojoj
provodimo praznike. Moja kuća je trokatna s tri
velike terase i dva velika dvora, sagrađena pored
male šumice po kojoj je taj dio Jelse dobio ime
Burkovo. Kao što sam već rekla, Jelsa mi je lijepa
svakako, ali nešto prelijepo je Jelsa na proljeće.
Ja ne mogu zamisliti veću ljepotu od toga. To je
posebno, čarobno.

Ozrače naše kuće je mirno, tiho. U Burkovu
imamo najlepši pogled na cijelu Jelsu. Kada
na Uskrs dođemo na praznike, uvijek se iznova
iznenadim malim žutim jaglacima, lijepim
ljubičicama i mirisnoj lavandi i ružmarinu. More
se tek lagano njiše i blagi povjetarac njiše krošnje
procvjetalih trešnja. Najviše volim kad me
ujutro probudi pjesma malih ptica i cvrkanje
mnogobrojnih cvrčaka u šumi. Moja teta ima veliki
vrt u kojem se najviše vidi dolazak proljeća. Uživam
čitajući knjige u tetinom vrtu, naslonjena u šezlonu.
Kad god ručamo na terasi, osjećam mirise proljeća.

Kada se vratim s praznika, zadovoljna lijepim
odmorom, male glavice mojih plavokosih rođaka
podsjećaju me na male jaglace, a veselost moje
sestre na smiješne živahne ptice što pjevaju u
mom vrtu.

Sva prekrasna prostranstva svijeta ne mogu se
mjeriti s jednim proljetnim danom prevedenim u
Jelsi. Volim svoju Jelsu.

Petra Lončar / 6.c

Paula Hrboka

Proljeće**Visibaba**

Bijela, lijepa.
Visi, cvjeta, miriše.
Zvoni kao zvonce.
Ljepota. Priroda. Zemljica.

Ljubičica

Mirisna, ljubičasta.
Cvjeta, raste, miriše.
Sretna, vesela, skromna.
Ljubičica.

Tratinčica

Lijepa, malena.
Miriše, sunča se, miruje.
Pažljiva, nježna, dobroćudna.
Cvijetak.

Ruža

Lijepa i mirisna.
Miriše, crveni se, ukrašava.
Kraljica cvijeća sam ja,
trnovita sam sva.

Učenici 4.b**Kruh**

Kruh je moje zlato. Nije ga lako napraviti.
To mogu samo vrijedne ruke koje se ne bune za
svaku sitnicu, primjerice da im se ruke lijepe od
tijesta.

Zlatne je boje poput jeseni. Kad je tek ispečen,
sav je rumen. Postoji bijeli i crni, a onaj sa
sjemenkama drag je meni. Njegova primamljiva
korica i mekana sredina tope se u ustima.

Ne smijemo ga bacati zato što ima mnogo
gladnih ljudi na svijetu.

Gabrijela Maleć / 2.a

Oni su naš ponos

Jesam li najbolji?

Iako je čovjek od rođenja unutarnje motiviran potrebom za samopoštovanjem, dostojanstvom, samoaktualizacijom, većina nas od najranijih dana biva poticana na poželjna ponašanja izvanjskim motivatorima — zvjezdice u vrtiću, uspoređivanje među braćom i sestrama, potkupljivanje nagradama, ocjene u školi.

Kao rezultat imamo djecu koja svoja ponašanja biraju prigodno, prema očekivanom potkrepljenju pa tako i uče za ocjenu, nagradu ili samo zato da bi bili bolji od drugih. Vrlo je malo onih koji su unutarnje motivirani željom da nauče nešto novo i osjeti radost učenja. U takvim uvjetima, pomoći drugome ugrožavajuće je za mene jer mogu uspjeti samo ako sam bolji od njega. Aktualni trendovi u društvu potvrđuju to jer *Svijet voli pobjednike...*

Borna Pelivan / 7.d / Županijska izložba LIK

Petra Stupalo / 6.a / Županijska izložba LIK

Toni Nikolić / 6.b / Županijska izložba LIK

Natjecanja

Županijska natjecanja 2012/13—

LIK (smotra likovnih radova)

Ivana Bešlić / 6.c, Borna Pelivan / 7.d, Ema Tot / 7.e, Antea Giljanović / 7.c, Ivan Bošković / 8.b, Karla Filipović / 7.d, Luciana Medić / 7.e, Matea Bešlić / 6.c, Nika Jerković / 8.b, Paula Hrboka / 8.b, Petra Stupalo / 6.a, Lucija Srpk / 8.e, Nikola Stupalo / 8.b, Vana Asić / 7.d; mentorica Ilonka Poljak

Hrvatski jezik

Karmen Vilović / 8.b / mentorica Barbara Donkov — Zorčić
Marko Galić / 8.d / mentorica Neda Lelas
Ivan Poceculić / 8.e / mentorica Neda Lelas

Lidrano

Jesenka pjesma / Mara Šaponjić / 4.r / mentorica Ljubinka Jelaska
Snježna pjesma / Matea Bešlić / 6.r. / mentorica Anita Goleš
Promišljam i odlučujem jer ja to zaslужujem / Darka Javorčić / 7.e / mentorica Neda Lelas

Matematika

4. razred — Dora Komić, Damjana Alujević Grgas i Luka Zorčić / mentorica Ljubinka Jelaska; Jana Šarolić i Marko Barić / mentor Zoran Zemunik

5. razred — Paula Urlić / mentorica Mirjana Čulić; Ivan Biuk / mentorica Svjetlana Komić; Luka Zekan / mentorica Zorica Jerčić

6. razred — Špiro Golem, Andela Maleš i Teo Bašić / mentorica Zdenka Čović; Lara Šarolić, Petra Stupalo i Petar Jerončić / mentorica Svjetlana Komić

7. razred — Flora Tuta, Dino Nazlić i Filip Kosor / mentorica Zdenka Čović

8. razred — Luka Martić, Antonela Šarolić i Karmen Vilović / mentorica Zorica Jerčić; Ivana Vujević, Luka Nazlić, Petra Dadić i Ivan Poceculić / mentorica Mirjana Čulić

Povijest

Marko Galić / 8.d / mentorica Marija Krstinić
Dora Lovrinčević / 8.e / mentorica Marija Krstinić
Katarina Vulić / 7.a / mentorica Martina Koceić — Bilan Bruno Kezić / 7.b / mentorica Martina Koceić — Bilan

Geografija

Lara Kokeza / 5.d / mentorica Mirjana Dedić
Pavao Radić / 8.e / mentorica Mirjana Dedić
Antonia Mandić / 8.c / mentorica Mirjana Dedić
Antonela Šarolić / 8.a / mentor Marko Mašina

Fizika

Karmen Vilović / 8.b / mentor Vibor Velčić
Nika Jerković / 8.b / mentor Vibor Velčić
Andela Botica / 8.b / mentor Vibor Velčić
Igor Kostovski / 8.b / mentor Vibor Velčić

Biologija

Dora Lovrinčević / 8.e / mentorica Ljerka Šarin
Pavao Radić / 8.e / mentorica Ljerka Šarin
Anni Klapež / 8.d / mentorica Ljerka Šarin
Nika Jerković / 8.b / mentorica Vesna Buljan
Ivan Tadić / 8.d / mentorica Ljerka Šarin

Kemija

Antonija Mandić / 8.c / mentorica Vesna Buljan

Engleski jezik

Ivana Janković Marendić / 8.e / mentorica Zorana Čokljat
Filip Zorić / 8.c / mentorica Zorana Čokljat
Lovre Kosanović / 8.c / mentorica Zorana Čokljat

Njemački jezik

Dora Mešin / 8.d / mentorica Silvija Sinovčić
Atonela Šarolić / 8.a / mentorica Silvija Sinovčić
Barbara Ćurić / 8.b / mentorica Silvija Sinovčić
Ivan Belajić / 8.e / mentorica Silvija Sinovčić

Talijanski jezik

Petra Puljić / 8.c / mentorica Dijana Vojković Sinovčić
Špiro Paić / 8.e / mentorica Dijana Vojković Sinovčić

Informatika

Programiranje (Qbasic) i Softverski rad / Petra Dadić / 8.e / mentorica Mila Ozretić

Županijsko natjecanje iz plivanja

Ženska plivačka ekipa — Dora Komić, Lucija i Marcela Mišić, Hana Rendić, Dana Antulov, Natali Petrinović, Ivana i Matea Bešlić / 1. mjesto

Muška plivačka ekipa — Dino Špadina, Igor Kostovski, Toma Đonagić, Tino Toula, Toni Guć, Filip Zorić, Roko Radelić i Duje Krneta / 3. mjesto / mentori Edo Trivković i Igor Šimunović

Županijsko natjecanje iz atletike

Ženska atletska ekipa — Nika Jerković, Lea Delaš, Karla Ilić, Dora Komić, Lana Lučić, Katarina Jelčić, Maja Šeravić, Adeline Vukov / 1.mjesto

Muška atletska ekipa — Mario Kudrić, Duje Krneta, Marko Glibota, Tino Toula, Toni Guć, Filip Lelas, Tomo Bradarić, Ivan Papučić, Tonči Zanella, Franko Franić, Galić / 1.mjesto / mentori Edo Trivković i Igor Šimunović

Županijsko natjecanje iz rukometa

Muška rukomet ekipa — Roko Trivković, Nikola Stupalo, Andro Madunić, Petar Zečić, Mario Marović, Branko Marović, Luka Pavlović, Tomo Bradarić, Tonči Zanella, Ante Brkan, Tino Toula, Hrvoje Topić, Marjan Nikolić, Josip Paladin / 1. mjesto / mentor Igor Šimunović

Državna natjecanja 2012/13—

LIK (smotra likovnih radova)

Toni Nikolić / 6.b / mentorica Ilonka Poljak / nagrađen

Hrvatski jezik

Školski časopis Slap — državna smotra Lidrano, glavna urednica Josipa Bičanić / mentorica Katarina Piveta — Vidučić

Matematika

Pavao Radić / 8.e / mentorica Mirjana Čulić

Geografija

Ivan Biuk / 5.c / mentorica Rajna Dužević
Lara Šarolić / 6.b / mentorica Mirjana Dedić

Bilo kuda, Split 3 svuda

Prevencija ovisnosti

Predavanje 'Prevencija ovisnosti'

20. veljače, učenici 8.a i 8.b razreda, u okviru nastave biologije i zdravstvenog odgoja, a u suradnji s PU Splitsko-dalmatinskom, slušali su predavanje na temu *Prevencija ovisnosti* koje su održali liječnica Školske medicine dr. Silvana Stipančić te djelatnik PU Ante Radoja. Dr. Stipanović je ukazala na zdravstvenu problematiku i oboljenja koja nastaju uslijed pušenja i korištenja opojnih sredstava i alkohola te upozorila na posljedice istih.

Učenici su rado sudjelovali u raspravi postavljajući pitanja i tako saznali da će, ukoliko se od 23 h do 5 h zateknu vani bez roditelja, biti privedeni u policijsku postaju, a njihovi roditelji pozvani.

Učenike je zanimalo kolike su kazne za posluživanje i prodaju alkohola mlađima od 18 godina i saznali da su jako visoke. Bez kazni, nažalost, alkohol bi bio dostupan mlađima jer za trgovce, zarada je ispred savjesti.

Učenici su otkrili i da su preprodavači droge uglavnom njima poznate osobe koje promišljenim prijateljskim metodama stvaraju nove ovisnike. Samo jedno evidentirano konzumiranje opojnih droga može biti prepreka kroz čitav život.

Govora je bilo i o novijim ovisnostima kao što su klađenje i ovisnost o internetu, a susret je završio najavom novoga predavanja s roditeljima koje bi se educiralo u smjeru uočavanja i prepoznavanja rizičnog ponašanja kod djece.

Vesna Buljan / profesorica biologije i kemije

Gostovanje prof. Marušića

Gostovanje profesora Matka Marušića

U našoj školskoj knjižnici 27. veljače, gostovao je profesor Matko Marušić, učenicima poznatiji kao pisac knjige *Snijeg u Splitu*. Marušić je pričao o svom djetinjstvu koje je proveo u starom, težačkom dijelu Splita, Lučcu, a koje je opisao u knjizi *Snijeg u Splitu*.

Otkrio nam je tko su bili likovi iz istoimene knjige te kako je uopće počeo pisati priče. Kada je došao kraj veselog i zanimljivog druženja, učenici 4.c, 4.d i 4.e razreda su mu poklonili strip u kojem piščev lik ima glavu ulogu, a potom ga je učenica Lucija Rogošić intervjuirala.

Pitagorin poučak

Projekt 'Pitagorin poučak'

U ovom projektu sudjelovali su učenici 8.a i 8.b razreda predvođeni nastavnicom Zoricom Jerčić.

U redovnoj nastavi naučili smo da Pitagorin poučak primjenjujemo na pravokutan trokut. Da bismo pokazali ostalim učenicima što smo naučili, izradili smo plakate i izložili ih u atriju naše škole.

Odradili smo i terensku nastavu na školskom igralištu. Radili smo u grupama, mjerili i računali pa je i ovo sastavni dio našeg projekta.

Ej, vapore!

Projekt *Ej, vapore* okupio je sve učenike literarne, novinarske, dramske i radijske grupe. U sklopu projekta posjetili smo Pomorski muzej. Terenska nastava održana je u nekadašnjoj Poljičkoj Republici. Posjetili smo Zakučac, rodno mjesto Jure Kaštelana; Zadvarje i slap Gubavici; Slime, rodno mjesto Josipa Pupačića. Nakon posjeta njegovoj rodnoj kući, učenici su, potaknuti viđenim, stvarali pjesme. Čitali smo stihove Josipa Pupačića, Nikole Miličevića, Jure Kaštelana, Drage Ivaniševića. Šum Cetine još će dugo odzvanjati u nama na spomen Bepa.

Prezentacija projekta održana je u atriju škole na Dan hrvatske knjige, 22. travnja.

Grupa Antika

Grupa antika u Noći muzeja

U pratnji voditeljice Silvije Sinovčić uputili smo se u noćni obilazak muzeja povodom manifestacije koja se u našem gradu obilježava već nekoliko godina.

Okupili smo se ispred oš Split 3, a onda autobusom krenuli do Arheološkog muzeja. U muzeju koji je bio pun posjetitelja razgledali smo lapidarij s vodičem, vidjeli stare stvari kao što su novac, oružje, posude za jelo i piće. Također smo vidjeli grobnice, amfore i kipove. Najviše su nam se svidjeli nakit i novac.

Jako smo se zabavili i naučili mnogo novih stvari.

Dora Jukić i Mia Marijana Šamija / 7.b

Moje tijelo – pubertet

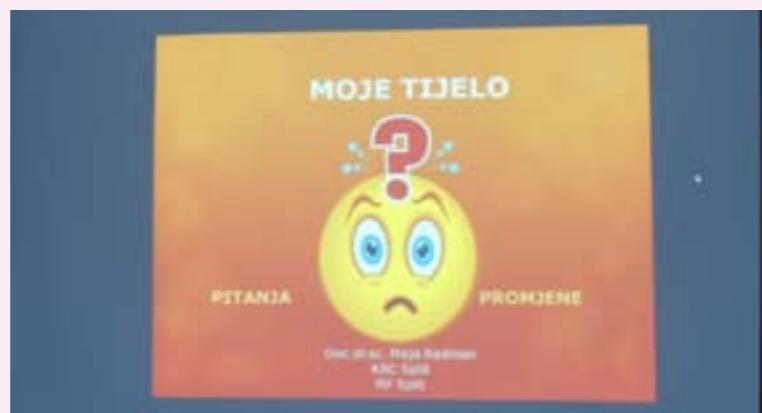
Docentica Maja Radman posjetila je našu školu kao gost predavač – roditelj 20.veljače. Razlog posjeta bilo je predavanje *Moje tijelo – pubertet*. Docentica je ovim predavanjem učenike 4.c, 4.d i 4.e razreda pobliže upoznala s promjenama koje se događaju u njihovim tijelima kroz pubertet počevši od samog ulaska tijela u pubertet do njegove završne faze.

Nakon predavanja učenici su imali puno pitanja za docenticu Radman o ovoj temi. Predavanje, kao i odgovori na pitanja, bili su jako poučni i zanimljivi.

I učitelji uče

13. ožujka 2013. u našoj školi županijske voditeljice za razrednu nastavu Ljubinka Jelaska i Ivka Kavelj organizirale su stručni skup za učitelje drugih razreda osnovne škole. Teme skupa su bile disleksija, disgrafija i diskalkulija u razrednoj nastavi te Implementacija zdravstvenog odgoja.

O disleksiji kao jezično uteviljenom poremećaju, disgrafiji koja se očituje u teškoćama pisanja te diskalkuliji kao skupu specifičnih teškoća u učenju matematike, govorila je gđa Daniela Abramović Guberina, dipl. logoped. Skupu je nazočila gđa Jadranka Domazet, viša savjetnica za razrednu nastavu. O zanimljivosti i nadasve aktualnosti tema govorila nazočnost oko 70 učitelja razredne nastave.

Mnoge osobe koje su u svojim profesionalnim životima postigli zamjetne karijere, imale su disleksiju. Njihovi primjeri ohrabrenje su za svaku mladu osobu s disleksijom, ali i za njihove roditelje. Oni pokazuju da disleksija nije trajna kočnica u intelektualnom napretku, već teškoća s kojom se može uspješno raditi i zadovoljno živjeti. Navedimo neke od njih – Walt Disney, Albert Einstein, Thomas Edison, Leonardo da Vinci, Pablo Picasso, Auguste Rodin, Agatha Christie, Gustav Flaubert, H.C. Andersen, John Lennon, Enrico Caruso, Noel Gallagher, Marlon Brando, Tom Cruise, Keira Knightley, Liv Tyler, Orlando Bloom, Magic Johnson, Muhamed Ali i mnogi drugi.

Ljubinka Jelaska

Maškare

I ove godine maškare su uljepšale lice naše škole i obojale hodnike i učionice. Najbolja maska? O ukusima se ne raspravlja pa sami odlučite!

Kao i svake godine, mališi su prednjaci u kreativnosti što su vjerojatno naučili od svojih učitelja. Nameće se pitanje zašto se stariji učenici toliko odupiru tome da na jedan dan pobjegnu od ozbiljnosti i nasmiju se jer to i jest cilj pokladnih dana. Inače se trude biti vrlo neozbiljni i smiju se u svim prigodama pa zašto ne i za vrijeme maškara? Čast iznimkama!

Akcija čišćenja

Radna akcija s braniteljima – čišćenje i uređenje okoliša

1. i 2. ožujka ove godine, u organizaciji EKO – odbora naše škole, održana je akcija čišćenja i uređenja školskog okoliša.

Akciji su se pridružili članovi Udruge branitelja i zahvaljujući njihovim vrijednim rukama okoliš škole je zablistao u novom, osvježenom rahu. Na tome im od srca zahvaljujemo, kao i roditeljima naših učenika, te i samim djelatnicima škole koji su sunčano subotnje prijepodne marljivo odradili za dobrobit naše škole i buduće EKO – škole.

Zeleni izlet

Dana 1. ožujka 2013., 8.b napokon je krenuo na dugo očekivani *Zeleni izlet*. Njega smo zasluzili sudjelujući u projektu koji je organizirala udruga *Sunce*. O čemu se radi? Zahvaljujući našoj kreativnosti, ali i dobroj volji, izradili smo eko kutak u našem razredu pod nazivom *Odgovorni smo, zato odvajamo*. Podijelili smo se u skupine i svaka je odradila svoj zadatak – jedni su osmislili spremnik za žvake, drugi spremnike za plastične vrećice i papir, a treći prigodni plakat. Ponosni smo što smo osvojili 1. mjesto i uživali smo u zasluzenoj nagradi – radnom danu provedenom u prirodi, na izvorima rijeka Cetine, Krke, Graba i Rude.

Društvo multiple skleroze

Povodom tjedna mozga učenici 2. d razreda posjetili su Društvo multiple skleroze.

Upoznali smo aktivnosti udruge kroz kognitivnu radionicu *Brain Gyma* i vježbe fizikalne terapije.

Gimnastika za mozak koju ćemo nastojati koristiti u svakodnevnim aktivnostima pomoći će nam u učenju i svladavanju školskih vještina.

Trećaši u...

Trećaši u Dioklecijanovoj palači

Posljednjeg siječanskog dana ove godine, u ranim jutarnjim satima mi, učenici trećeg razreda, zaputili smo se s našim učiteljicama u razgledavanje drevne Dioklecijanove palače.

Palača je danas kulturno—povijesni spomenik nulte kategorije pod zaštitom UNESCO-a, a zanimljivo je da u njoj danas stanuju ljudi. Na Rivi nas je dočekao turistički vodič. On nas je za početak uveo kroz južna *Brončana vrata* u podrumе Dioklecijanove palače. Nekoć je to bilo spremište za ulje i vino, a danas se u njima prodaju suveniri posjetiteljima Dujmovog grada. Popevši se visokim skalama do Peristila nastavili smo još do Vestibula i potom ušli u careve odaje. Vidjeli smo prostor u kojem je nekoć bio carev stan, počevši od careve blagavaonice gdje se gostio sa suprugom Priskom i kćeri Valerijom preko careve šetnice do termi u kojima je liječio svoju reumu. Prošli smo nekoliko ulica, uočili ostatke velikog rimskog mozaika, mahnuli istočnim *Srebrnim vratima* i

stigli do katedrale svetog Duje sa zvonikom. Carev mauzolej nakon njegove smrti u 4. stoljeću znatno je dorađen majstorijama slavnih umjetnika poput Juraja Dalmatinca. S divljenjem smo promatrali izrezbarena Buvinina vrata i u kamenu isklesane kipove. Vodič nam je neprestalno pojašnjavao sve pojedinosti koje smo zapažali. Nakon fotografiranja dviju sfingi i krstionice svetog Ivana koja je u Dioklecijanovo doba bila hram posvećen rimskom bogu Jupiteru prošli smo i kroz ulicu Pusti me da prođem. Nastavili smo razgled sjevernim dijelom Palače u kojoj su živjeli vojnici i robovi, popeli se do kipa Grgura Ninskog i divili se najočuvanijim tzv. *Zlatnim vratima* Palače koja su nekoć bila zamka za nepoželjne goste. Neki su moji prijatelji dotaknuli palac Grgura Ninskog i zaželjeli želju. Mnogi Spličani nisu ni svjesni ljepote i vrijednosti ovog zdanja iz kojeg se razvio najlipši grad na svitu. Ovaj posjet ostat će nam u trajnom i lijepom sjećanju.

Lea Petrović / 3.d

Trećaši u Muzeju grada Splita

18. ožujka 2013., učenici 3.d i 3.e posjetili su sa svojim učiteljicama Dijanom Agnić i Nikolinom Trogrlić Muzej grada Splita kako bi se upoznali s jednim od najljepših muzeja našega grada i s prošlošću najlipšeg grada na svitu.

Muzej je smješten u Papalićevoj palači koja je izgrađena u 16. stoljeću unutar Dioklecijanove palače. Veličanstveno je hodati palačom u kojoj su nekoć boravile najpoznatije ličnosti našega grada poput Marka Marulića. U Muzeju smo čuli priču o 1700 godina dugoj povijesti našega grada.

Naravno, nije bilo baš lako zapamtiti sve te događaje i ljudе koji su obilježili splitsku prošlost, ali u tome nam je pomogao *Splitski vremeplov*, radionica pod vodstvom muzejske pedagoginje Gorane Barišić koja nam je polako otkrivala muzejske prostorije, a mi smo poput malih istraživača pronalazili zanimljive predmete koji su svjedoci prošlih vremena i bilježili podatke o njima. Potom smo ih u najljepšoj prostoriji Muzeja nacrtali i kronološki složili na lenu vremena koju smo zajedno izradili i na kraju ponijeli u školu kako bi nas uvijek mogla podsjetiti na važne zgode iz

povijesti Splita.

Ovo je bio nezaboravan posjet. Doći ćemo opet!

Dijana Agnić

Trećaši u 'Školi prirodi' na Mosoru

Trećaši naše škole proveli su petak, 22. listopada 2012. (3.b, 3.d, 3.e) i utorak (3.a, 3.c) u Školi u prirodi, točnije na Mosoru. Pod vodstvom tajnika Zvjezdanog sela Mosor, g. Tomislava Nikolića, učenje su započeli na izvoru rijeke Žrnovnici gdje su se upoznali s osobitostima toka te krške rječice, biljnim i životinjskim svijetom Poljica, kraja kojim ona protječe.

Potom su se odvezli do planinskog izvora Mali Dibić u čijoj su blizini oslikavali asfalt i razgledali malu špilju. Dolazak na zvjezdarnicu na vrhu Makirina na visini od 700 m razveselio je sve učenike jer se pred njima ukazala predivna, suncem okupana panorama užeg zavičaja. Pogled na Brač, Hvar, Šoltu, Vis, Čiovo, Splitski i Brački kanal, Kozjak, Split, Solin, Kaštela i Kaštelski zaljev i Trogir nikoga nije ostavio ravnodušnim. Slijedilo je predavanje iz astronomije s naglaskom na najnovija istraživanja svemira te priča o postanku

zvijezda i planeta. Učenici su s velikim zanimanjem pratili i animacije, a sve to pod vodstvom astronoma, g. Zorana Kneza. Zatim su se popeli na terasu gdje su panoramskim teleskopom promatrali grad Split i Vickov stup na Mosoru (1 339 m). Upriličeno je ponavljanje gradiva, a za kraj druženje i igre na šči Maslina u Sitnom Donjem.

Dijana Agnić

Naši projekti

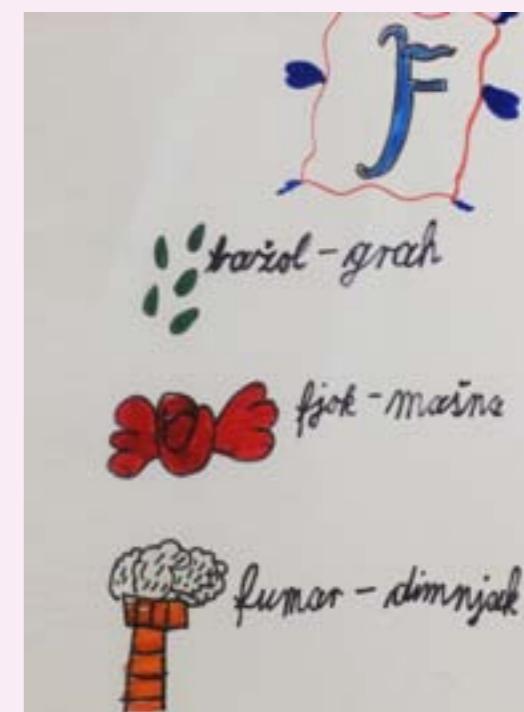
Ove školske godine učenici 2.a razreda rade na realizaciji dvaju projekata.

U projektu Eko—Eko bavimo se temom razvrstavanja i korisne uporabe otpada, s ciljem da i naš razred svojim ekološkim radom pridonese da naša škola postane Eko—škola. Ovim projektom sudjelujemo u natjecanju Udruge za prirodu, okoliš i održivi razvoj Sunce, pod nazivom *Prije i poslije—učenici za Dan planeta Zemlje 2013.*

Naš drugi projekt nosi naslov *Čuvajmo naše zavičajne riječi od zaborava*. Tijekom ove školske godine prikupljali smo stare zavičajne riječi u naše male rječnike te napravili razredni slikovni rječnik.

Sandra Podrug / učiteljica

Terenska nastava

Terenska nastava na Marjanu

Dana 25.10. učenici 4.c i 4.d razreda posjetili su Državni hidrometeorološki zavod na Marjanu i Zoološki vrt. Tom prilikom obišli su meteorološku postaju i upoznali se s načinom rada meteorologa. Imali su priliku vidjeti kako rade vjetrokaz, barometar, vodomjer i ostali uređaji koji služe za predviđanje vremena. Nakon toga posjetili su Zoološki vrt, te se s vlakićem sretno vratili u školske klupe.

Terenska nastava u Žrnovnici

U srijedu 10. listopada 2012., povodom obilježavanja Dana kruha, učenici 2.a, 2.d i 2.e razreda u pratnji svojih učiteljica posjetili su staru mlinicu u Žrnovnici. Bilo je doista zanimljivo jer su učenici zorno doživjeli kako nastaje kruh. Imali su priliku upoznati postupak proizvodnje brašna mljevenjem pšenice u mlinu. Nakon toga su svojim malim ručicama mijesili kruh. Kad je bio ispečen u krušnoj peći, uslijedila je degustacija naših proizvoda.

Kasnije smo posjetili vatrogasnu postaju DVD-a Žrnovnica. Ljubazni domaćini pokazali su nam vatrogasnu opremu i vozila te strpljivo odgovarali na sva naša pitanja.

Ostatak vremena proveli smo u druženju i igri, sretni što smo puno toga vidjeli, naučili i doživjeli daleko od školskih klupa.

Sandra Podrug / učiteljica

Terenska nastava na Trsteniku

U petak 12.04.2013. bili smo na terenskoj nastavi. Cilj nam je bio ponoviti sadržaje prirode i društva i hrvatskog jezika. Najprije smo posjetili obiteljsko imanje na kojem smo doživjeli proljeće u voćnjaku, vrtu, vinogradu, masliniku, na livadi... Vidjeli smo potok i sve njegove dijelove.

Nakon toga, otišli smo na plažu Trstenik te održali integriranu nastavu iz prirode i društva, hrvatskog jezika, glazbene kulture i TZK. Radili smo u skupinama. Opisivali smo, pisali pjesmu, obavijest i igrokaz te skladali i svirali kamenčićima pjesmu o moru. Na kraju smo igrali igre uz more. Dan je prošao u vedrom i ugodnom ozračju.

Sretni smo što smo puno toga vidjeli i uživo doživjeli sadržaje koje smo naučili iz knjiga.

Sandra Podrug / učiteljica

Tragovima Marka Marulića

Tragovima Marka Marulića

O djelima Marka Marulića i njegovoj ulozi u hrvatskoj književnosti puno se pisalo, ali o njegovom životu zna se poprilično malo. Ta činjenica nas je ponukala da pobliže istražimo lik i život ovog slavnog Spliťanina i oca hrvatske književnosti.

To su upravo učenici 8.c razreda u projektu *Tragovima Marka Marulića* koji se odvijao tijekom mjeseca svibnja, baš u vrijeme kada osmaši uče o književnoj baštini. Nositeljice projekta su knjižničarka Vera Pandurov i učiteljica hrvatskog jezika Anita Goleš.

Cilj projekta bio je upoznati učenike sa životom i djelom Marka Marulića te ukazati na značaj i njegovu ulogu u hrvatskoj književnosti. Posjetili smo Književni krug Split pri kojem djeluje Marulianum — Centar za proučavanje Marka Marulića i njegova humanističkoga kruga. Tamo smo imali priliku vidjeti neke od Marulićevih rukopisa i slika. Profesor Bratislav Lučin priredio

je za nas predavanje u kojem se osvrnuo na političke prilike Marulićeva doba, način života u Splitu, njegov dom, njegove pretke, nauke u Splitu i Padovi, djetinjstvo, mlađenačke pustolovine, opasnosti koje su nam tada prijetile od Turaka te Marulića kao pisca, slikara i kipara. Učenici nisu krili oduševljenje spram načina kojim im je profesor predstavio slavnog Spliťanina. I sami su, a da skoro nisu ni primijetili, nizom profesorovih asocijacija i pitanja otkrivali tajne o Marulu.

Upoznali smo oca umjetničkog pjesništva u novom svjetlu te smo se složili da ni jedna pohvala izrečena njemu čast nije pretjerana. Jednu od njih izrekao je i Marulićev prijatelj, pjesnik Franjo Božićević Natalis — *Od ranog djetinjstva do duboke starosti ništa nije učinio što ne bi bilo vrijedno pohvale, ništa rekao što ne bi bilo vrijedno divljenja, ništa napisao što ne bi bilo vrijedno spomena.*

Vera Pandurov / dipl. knjižničarka i Anita Goleš / prof. hrvatskog jezika

Novčanik od trapera

Za novčanik od trapera potrebno je imati—

- škarice
- konac u boji
- igla (srednje debljine)
- dvije male kopče
- dva čvrsta kartona (veličina je proizvoljna;
- veličina novčanika uvjetovana je odabirom veličine kartona)
- komad trapera (najbolje je upotrijebiti dio nogavice; veličina je proizvoljna, ali usko vezana za veličinu kartona)

1 Nakon što ste se odlučili za veličinu svoga novog novčanika, potrebno je izrezati nogavicu trapera dotične veličine. Dobit će te materijal oblika pravokutnika zašiven s dvije strane šupljinom. Najbolje je zatim okrenuti unutarnju stranu materijala prema van te zaštitи još jednu stranu *pravokutnika*. Preporučeno je ponoviti

postupak šivanja zbog sigurnosti šava.

2 Nakon što vidite je li to ispalo dobro s unutarnje strane prišijte još jedan komad trapera odgovarajuće veličine, *kao da šijete džep na svoj novčanik*. Zatim taj džep podijelite na dva jednakata džepa šivanjem (pazite da slučajno ne zašijete cijeli novčanik!). Preostalo je staviti dva kartona odgovarajuće veličine u ta dva džepa te ih zaštitи kako kartoni ne bi ispali.

3 Potom trebate ušiti na obje strane novčanika dvije male kopčice tako da biste osigurali novčanik pri zatvaranju.

4 I za kraj, svoj novčanik možete ukrasiti različitim perlicama ili simbolima, pa čak i nekim porukama.

Ne bojte se biti kreativni! Sretno!

Petra Stupalo / 6.a

Noć muzeja

Odlučili smo, umjesto šetnje City Centrom, prošetati splitskim muzejima. Naime, ulazak u muzeje bio je besplatan za sve posjetitelje. Zbog velike hladnoće, posjetili smo samo tri muzeja.

Naš izlazak počeo je posjetom *Kuće slave splitskoga športa*. Osim što smo vidjeli mnoge stvari koje su pripadale slavnim sportašima, mogli smo i pričati s ponekom slavnom osobom. Bilo je veoma zanimljivo hodati muzejom, zamišljati i vratiti se u najbolje sportske godine našega grada.

Naša druga postaja bio je *Hrvatski pomorski muzej*. U njemu nam je bilo posebno zanimljivo jer smo svi *dica s mora*. Šetajući tim jedinstvenim muzejom, pred vama se otkriva čarobni svijet brodogradnje i različitih morskih plovila.

Posljednje, ali ne i manje važno mjesto bila je *Galerija umjetnina Split*. To je zaista posebno mjesto jer, kao što i sami znate, slika govori tisuću riječi. U tom smo se prostoru zadržali najviše jer smo zastajali pored svake slike i komentirali je. Osjećali smo se kao mali umjetnici nadahnuti drugim slikarima.

Pomalo se bližio kraj našem obilasku. Iako smo htjeli poći u još nekoliko muzeja, hladnoća nas je spriječila. Putem do kuće sabirali smo dojmove o

onome što smo vidjeli i doživjeli u Noći muzeja. Zaista se ovaj izlazak isplatio.

Primjećujemo kako Noć muzeja polako postaje tradicija jer su muzeji, unatoč hladnoći, neprestano bili puni posjetitelja.

Iva Ljubičić i Mario Mehuljić / 8. c

Užasno smiješna povijest

Povijest uistinu može biti užasna. Užasno teška za učenje. Najgore je što se stalno mijenja. U matematici su dva i dva uvijek četiri, a voda se uvijek sastoji od vodika i kisika. No, kod povijesti stvari nisu tako jednostavne. Činjenice nisu uvijek činjenice. One su često nečiji osobni doživljaj. A različiti ljudi različito reagiraju. Također, povijest može biti užasno zanimljiva. Mi smo se pozabavile grčkom mitologijom.

Grci su voljeli stravične priče. Slijedi jedna od njih. Kron je bio vrhovno božanstvo grčke mitologije. Ako mislite da je zbog toga bio sretan, varate se. Kad mu je netko rekao da će jedno od njegove djece zauzeti njegovo mjesto, on je poludio. Odlučio je pojesti svu svoju djecu. To je i napravio. No, jednoga dana gospodin Kron je bilo dosta pa je Kronu umjesto djeteta dala kamen koji je on također proždrljivo pojeo. Nakon posljednjeg

zalogaja ga je zabolio trbuh te je povratio, i to svoju djecu!

Otkačeni Grci najviše su od svega voljeli natjecanja. Zato su i izmislili Olimpijske igre. U početku igre su se sastojale od natjecanja u trčanju. A kasnije su dodane neke druge utrke. Postojale su i igre za najmlade. Ali postojao je i problem. Cure se nisu mogle natjecati, a dečki su se natjecali bez odjeće.

Nadamo se da smo vam ovu povijest barem malo učinile zanimljivom. Tko zna, možda će vam baš ona postati najdraži predmet sljedeće školske godine! A do tada preporučujemo vam da i sami zaronite u čitanje Dearyeve knjige *Otkačeni Grci* i upoznate povijest kakvu nećete na satovima u školi.

Ivana Vujević i Mia Vujević / 8. c

RHCP koncert

Kad sam saznala da će jedna od mojih najdražih grupa održati koncert u Hrvatskoj, odmah sam odlučila ići na njega. Nekoliko dana kasnije, dok sam bila na internetu, uočila sam oglas s pitanjem *Želiš li ići na RHCP?* i vidjela da se radi o nagradnoj igri u kojoj se mogu osvojiti dvije ulaznice za koncert. Nisam se nadala nagradi, ali prevarila sam se! Kad su objavili rezultate nagradne igre, vidjela sam da sam dobila dvije ulaznice. Radovala sam se kao nikad u životu. Tu drugu ulaznicu dala sam tati koji ju je prihvatio bez pogovora.

Odbrojavala sam dane do tog 29. 8. 2012., kad se koncert trebao održati na zagrebačkom hipodromu. Dočekala sam taj dan. Ujutro smo se ukrcali u autobus koji je vozio na koncert ljudi iz Splita. Svi putnici su imali RHCP majice i cijelim putem smo pjevali pjesme u očekivanju koncerta. Jednostavno, atmosfera je bila odlična.

Kad smo došli na glavni ulaz, primjetila sam jedno mjesto blizu pozornice koje još nije bilo popunjeno pa sam povukla tatu za rukav i potrčali smo zajedno tamu. Odatle smo imali odličan pogled na pozornicu. Ubrzo se cijeli hipodrom ispunio ljudima pa nas je ukupno bilo trideset tisuća iz svih krajeva Hrvatske.

Predgrupa su bili 2cellos koji su fantastično odsvirali svoje obrade pjesama, a publika ih je oduševljeno pozdravila. Oduševila me obrada pjesme *Highway to hell* grupe ACDC.

Nakon što su 2cellos napustili pozornicu, publika je počela pozivati RHCP i skandirati. Tada su odjednom zasvjetlili svi reflektori, a moja omiljena grupa je izašla na scenu i započela koncert pjesmom *Monarchy of roses*. Zvuk koji je dopirao iz ogromnih zvučnika bio je savršen, a svjetla reflektora i šest velikih video ekrana stvarali su prekrasan ugđaj.

Basist grupe postavio je veliku hrvatsku zastavu na pozornicu što nas je svih obradovalo. Svirali su skoro dva sata, izvodeći svoje najveće hitove, kao i pjesme sa zadnjeg albuma. Na kraju ih je publika pozvala na bis i tad su izazvali najveći aplauz svirajući zajedno s 2cellos svoj najveći hit *Californication*. Svi su pjevali iz svec glasa. Nakon toga koncert je završio uz opće oduševljenje i komentare ljudi kako im je bilo predivno. Vozeći se do Splita, cijelo vrijeme smo prepričavali dojmove s koncerta i svi smo se složili da nam je to bio jedan od najboljih doživljaja u životu.

Lucija Bonković / 8. c

Traperice

Traperice su odjevni predmet za koji sam sigurna da svatko od vas ima u svom malom modnom kutku. Traperice nisu komad odjeće koji je popularan samo kod mladih, a možete ih pronaći u ormaru svojih baka i djedova. Ako vam se ipak čini da svojim izgledom i nisu baš moderne, možda vam se uskoro dogodi da ih ponovno potražite i iskoristite kao najmoderniji komad odjeće, jer kod jeansa krojevi se neprestano mijenjaju, a to znači i vraćaju na staro.

Traperice imaju dugu povijest. Popularizirali su ih mornari. Tekstil je u to vrijeme bio veoma skup pa su mornari krojili hlače od denim-a, vrste tkanine od koje su se proizvodila jedra. Ubrzo se pokazalo kako je taj materijal iznimno otporan na habanje. Tako je traper postao glavni tekstil za izradu radničke odjeće. Hlače su vrlo brzo postale dio ženskog odjevanja. Znate li da je nošenje hlača ženama bilo zabranjeno?! Prve žene koje su

nosile hlače bile su ruderice iz Škotske.

Sigurna sam da su vam vaši roditelji bar jednom pričali kako su Levisice bile veliki hit u njihovo vrijeme. Sve je to počelo u San Franciscu 1853. godine kada je Levi Strauss osnovao veletrgovinu garderobe, tkanina i džepnih maramica. Godine 1873. Straussova kompanija kreirala je proizvod koji je Time magazin nazvao modnim simbolom 20.stoljeća. Za dizajnere traperice predstavljaju savršenstvo u modnom svijetu pa je tako i poznati svjetski dizajner Yves Saint Laurent izjavio — “Da sam barem ja izmislio traperice! One imaju izražajnost, privlačnost, jednostavnost, sve ono što svaki dizajner svojom odjećom želi postići u kreiranju.” Jeans je već 140 godina na tronu modne industrije kao najprodavaniji odjevni predmet.

Mia Vujević / 8. c

